

LIVS- OCH BOENDESITUATION

Medlemsundersökning 2006

Elöverkänsligas Riksförbund 2006

LIVS- OCH BOENDESITUATION

Medlemsundersökning 2006

Elöverkänsligas Riksförbund
Baserad på enkät genomförd 2005-2006.
FEB 2007. Andra utgåvan.

Innehållsförteckning

	Sid
Sammanfattning	5
Bakgrund, metod	6
Resultat, hela landet	7
Länsvis redovisning, tabell	8
Diskussion	9
Sammanställning av enkät angående “elflyktingar”:	
Stockholms län	10
Västerbottens län	17
Norrbottnens län	19
Uppsalas län	21
Södermanlands län	23
Östergötlands län	25
Jönköpings län	28
Kronobergs län	30
Kalmars län	31
Gotlands län	33
Blekinges län	34
Skånes län	35
Hallands län	38
Västra Götalands län	40
Värmlands län	46
Örebros län	48
Västmanlands län	49
Dalarnas län	51
Gävleborgs län	54
Västernorrlands län	56
Jämtlands län	57

Sammanfattning

Med denna rapport vill Elöverkänsligas Riksförbund belysa hur medlemmarnas boendesituation ser ut. Detta eftersom det kommer allt fler rop på hjälp till förbundet från medlemmarna. Den kraftiga utbyggnaden av mobiltelefonin (idag ca 70.000 st basstationer), och annan trådlös teknik, har fått till följd att förbundets medlemmar tvingas lämna sina hem för att söka ett boende i områden med lägre strålning. De senaste åren har allt fler medlemmar kontaktat förbundet med frågan vart de skall ta vägen. Ett beslut fattades om att undersöka boendesituationen med en enkät där begreppet elflykting definierades:

- Den som på grund av el- eller mikrovågs miljön*
- varit tvungen att lämna (fly) sitt hem.
  - måste använda ett annat boende vissa perioder för återhämtning.
  - skulle behöva byta bostad, men av olika anledningar inte kan.

536 av förbundets 2715 medlemmar svarade på enkäten och siffrorna talar sitt tydliga språk: Minst 432 av förbundets medlemmar är elflyktingar; 280 svarade att de varit tvungna att flytta och skaffa annat boende; 145 måste använda en annan bostad vissa tider för återhämtning; 257 anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan; 453 medlemmar anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende. Var skall de ta vägen när de på äldre dar behöver samhällets vård?

Det som visade sig bli denna medlemsundersökningens viktigaste bidrag är elflyktingarnas kommentarer, vilka ger en gripande skildring av den förtvivlade situation som denna växande grupp befinner sig i. Genomgående framstår strålningsnivån från dagens trådlösa kommunikation som det i särklass största problemet. Det frågas efter lågstrålning områden, men dessa blir allt färre och allt mindre. Vittnesmål framkommer om de som tvingats fly för att leva sina liv i svår isolering i torp, bilar och husvagnar, och detta på grund av att samhället hitintills inte tagit sitt ansvar. Det framgår tydligt att det som mest förbättrar hälsan är att minska på exponeringen. Kommentarer vittnar om ett stort lidande, om människor i nöd som lever under svåra umbäranden.

Hur kan detta få fortsätta i Sverige år 2006 ?

Denna enkätundersökning genomfördes 2005 och under nuvarande år har livssituationen förvärrats ytterligare.

Det är av största vikt att ta i beaktande de mörkertal som belastar siffrorna i denna medlemsundersökning. Det har kommit till förbundets kännedom att åtminstone ett hundratal medlemmar inte har förmått svara på enkäten. p.g.a. sin svåra livssituation. Om man dessutom jämför Elöverkänsligas Riksförbunds blygsamma medlemsantal med uppskattningar om ohälsa kopplad till elektromagnetisk strålning (EMF) som utförts av svenska myndigheter, upptäcks ett än större mörkertal.

I en folkhälsoundersökning utförd i Skåne 1999 med 13 600 deltagare angav 16% att de hade besvär av elektrisk utrustning. I socialstyrelsens Miljörapport 2001 framgår att 3,1% (ca 200 000 st) av Sveriges befolkning ser samband mellan ohälsa och EMF. 1,4 % uppgav att när de undviker exponering av EMF så är de besvärsfria.

Elflyktingarnas vittnesmål och resultatet från folkhälsoundersökningar, pekar på att det är en av de viktigaste folkhälsofrågorna som samhället har. Personer i ansvarsfulla positioner måste kliva fram och ta sitt ansvar. Något måste göras och det omgående, situationen är ohållbar.

Bakgrund

Den alltmer ohämmade utbyggnaden av mobiltelefonin och användandet av trådlös teknik har till slut tvingat medlemmar att lämna sina hem för att finna ett boende i områden med lägre strålning. Dessa människor har förbundet valt att beskriva med definitionen elflyktingar. Från början var dessa ett fåtal men antalet växer ständigt och för att få bättre klarhet beslutades att en medlemsundersökning angående boendesituationen skulle utföras.

Metod

Riksförbundets styrelse beslutade att en enkät skulle sammanställas och att boendegruppen skulle vara mottagare och sammanställa svaren till enkäten.

Målgrupp

Enkäten sändes i november 2005 till samtliga av förbundets fullbetalande medlemmar med specifik uppmaning till våra elflyktingar att svara. Av medlemmarna i förbundet är 72% kvinnor och 28% män. Besvarandet av enkäten var på helt frivillig basis utan arvodering. Påminnelse har inte skickats ut. Deltagandet var anonymt och för att garantera anonymiteten har eventuella personuppgifter och till enskilda personer ledande uppgifter redigerats bort i de egna kommentarerna. Tre svarande som inte uppgett län eller kommuntillhörighet är inte med i sammanställningen. Likaså har enkätsvar som kommit från Finland (2 st), Danmark (2 st) och Norge (3 st) inte tagits med i sammanställningen.

Telefonsamtal under 2006 tyder dessutom på att antalet svar borde ha varit 100-200 fler. Det framkom under samtalet att de som ringt upp ofta känner ett antal elflyktingar som varken orkat höra av sig eller svara på enkäten.

Genomförande

Enkäten sattes samman på kort tid, varför den innehåller en del brister. Det kunde ha varit av intresse att veta antal gånger svaranden har tvingats att flytta om man svarat ja på den frågan, eftersom de i enkäten förekommande kommentarerna visar på att flera har flyttat mer än en gång. Även så kunde en grov uppskattning ha gjorts om antalet elflyktingar som inte ingår i förbundet, om svaranden anmodats uppge det antal de kände. Siffran hade varit grov, eftersom samma person riskerar att anges av flera svaranden, men likväl intressant.

Andra dagen efter medlemsutskicket kom de första 25 svaren och tredje dagen kom närmare 100 svar. Fram till jul kom svar dagligen för att så småningom droppa in då och då fram till juli 2006.

Definitioner

Elflykting är den som på grund av el- och/eller mikrovågsmiljön:

- varit tvungen att lämna (fly) sitt hem.
- måste använda ett annat boende vissa perioder för återhämtning.
- skulle behöva byta bostad (pga elmiljön) men av olika anledningar inte kan.

All sammantagen elektromagnetisk strålning i form av el- och magnetfält samt mikrovågor förkortas genomgående med EMF.

Resultat

Hela landet

Totalt antal svar	536	därav 438 kvinnor och 98 män
Antal elflyktingar:	432	

280 personer har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende

42 personer har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder

145 personer måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning

152 st anger att hela familjen varit tvungna att flytta (berörda familjemedlemmar: 363 st)

257 anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta,
men av olika anledningar inte kan

262 anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)

144 har gjort någon annan åtgärd i sin bostad

453 anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende.

OBS! det stora antalet som inte kommer att kunna bo i dagens äldreboende.

73 anger att de känner en eller flera elflyktingar som inte är medlemmar i
Elöverkänsligas riksförbund

Länsvis sammanställning

Län	Länsnamn	Antal medlemmar	Antal enkätsvar	Antal elflyktingar	% elflyktingar
AB	Stockholm	649	114	100	15
AC	Västerbotten	81	27	20	25
BD	Norrbottn	100	19	16	16
C	Uppsala	68	15	10	15
D	Södermanland	84	16	15	18
E	Östergötland	147	39	28	19
F	Jönköping	67	19	12	18
G	Kronoberg	90	14	11	12
H	Kalmar	84	23	16	19
I	Gotland	16	2	1	6
K	Blekinge	25	8	4	16
(LM	Skåne	341	37	33	10
N	Halland	81	16	15	19
O(P,R)	Västra Götaland	447	95	74	17
S	Värmland	81	14	12	19
T	Örebro	85	14	12	14
U	Västmanland	56	8	8	14
W	Dalarna	115	26	22	17
X	Gävleborg	98	18	15	15
Y	Västernorrland	49	4	2	4
Z	Jämtland	44	5	3	7
Hela landet		2 715	536	432	16

Diskussion

Stort mörkertal

Denna medlemsundersökning är belastad med ett "känt" mörkertal. Drygt 100 medlemmar har inte förmått att svara på enkäten på grund av sin svåra situation.

Jämförs riksförbundets blygsamma medlemsantal (2715) med uppskattningar om ohälsa kopplad till EMF som utförts av svenska myndigheter, blir det tydligt att det finns ett ännu större mörkertal.

I Socialstyrelsen Miljörapport 2001 framgår att 3,1% (ca 200 000 st) av Sveriges befolkning ser samband mellan ohälsa och EMF. (1,4 % uppgav att när de undviker exponering av EMF så är de besvärsfria.) I en folkhälsoundersökning utförd i Skåne (Carlsson 1999-2000 Lunds universitet) deltog 13 600 personer och 16% av dessa angav att de hade "besvär av elektrisk utrustning".

Ett medlemskap i Elöverkänsligas Riksförbund får i allmänhet vänta till dess att livssituationen blivit så svår att den inte går att lösa på egen hand. Det förbundet ser är toppen av ett isberg.

Oacceptabel situation

Enligt denna medlemsundersökning är minst 432 av förbundets medlemmar elflyktingar. De har så allvarliga symptom att de inte längre kan eller borde stanna kvar i sin hemmamiljö. Kommentarer visar att det största problemet är den höga strålningen från dagens trådlösa kommunikation. Många upplever vad som kan jämföras med en krigssituation. För att behålla liv och hälsa tvingas de snabbt att fly från sina hem, men vet inte vart de skall ta vägen. Detta blir ett trauma för hela familjer. Ofta tvingas familjen att separera för att barnen skall kunna gå kvar på dagis eller skola och för att den andra parten skall kunna sköta sitt arbete. Många tvingas till social isolering i torp, sommarstugor, husvagnar med mera då det som mest förbättrar hälsan för dessa personer är att minska exponeringen av EMF.

Siffrorna och vittnesmålen talar sitt tydliga språk. Behovet av att samhället tar sitt ansvar är stort. Personer i ansvarsfulla positioner måste nu kliva fram och ta sitt ansvar (politiker, myndighetspersoner m. fl.). Situationen är oacceptabel.

Inget skyddsnät!

De som relaterar sin ohälsa till exponering av EMF faller oftast utanför praktiskt taget alla skyddsnät. Lagar och regler tycks plötsligt inte gälla när individen påstår sig se samband mellan sin ohälsa och EMF, trots att både Miljöbalk, plan och bygglag (PBL) och Socialförsäkringslagen ger kommunen kraftfulla verktyg att arbeta med.

Den enskilde måste vara väldigt stark och påläst för att hävda sin rätt, detta trots dokument som Mänskliga rättigheter, FNs-standardregler, Nationella handlingsplanen, med flera, som ger individen rätt att bo kvar i sin bostad, rätt att få bostadsanpassningsbidrag vid behov, rätt till ekonomisk och social trygghet, rätt till tillgänglighet i samhället med mera. Varje kommun måste lösa bostadssituationen för alla sina invånare. Situationen är akut för många av förbundets medlemmar. Vad är det som gör att situationen ser ut som den gör i idag?

Sammanställning av enkät angående "elflyktingar"

Län: AB Stockholms län

Totalt antal medlemmar:	649	
Totalt antal svar:	114	Därav 97 kvinnor och 17 män
Antal elflyktingar:	100	Utgör 15 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

58	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
9	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
38	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
26	anger att hela familjen varit tvungen att flytta Berörda familjemedlemmar: 68
65	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
42	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
30	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
98	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
12	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Har kopplat ur alla säkringar. Bor ej vid gata med gatubelysning. Endast en granne har bilar intill/nära (av för mig bättre modell). Har haft fotogenbelysning i många år, delvis tillfälligt. Nu har jag utanpåliggande elsanerad kabel till lampor i fönster. Inköpt husvagn. Byggt om garaget, elsanerat. Idag, hot om ny mobilmast 250 m från huset. Bygget beviljat av länsrätten, men överklagat av kommunen. Om denna mast kommer upp måste jag flytta. Kan absolut inte vistas i dagens äldreboende.
- Var tvungen att fly från vår villa beroende på att en 3G-mast sattes upp i närheten.
- Har flyttat två gånger pga. elöverkänsligheten. Bor nu i hus (helger i lägenhet) utanför stan men har mobilmast för nära pga närhet till E4:an. Måste flytta igen då jag har besvär även ute på tomten. Dock inte värre än att jag kan bo kvar till 2007 i september då jag blir pensionär. Jag orkar inte flytta nu.
- Jag bor i ett torp utanför Östergötland. Använder Swiss Shield tyg som strålningskydd.
- Har fått min hälsa förstörd och känslighet förvärrad pga. Comviq sändarmast, som sattes upp i skogen strax bakom vårt hus i Värmland. Var ända upp i regeringen med protest. Kollapsar nuförtiden ganska snabbt av radiovågor med hög frekvens, som t.ex. modern bilnyckel eller mobiltelefon, annan trådlös elektronik som trådlös hemtelefon eller digitala apparater, klockor m.m.
- Bor i ett äldreboende i lyxklass. Värre helvete finns inte. Tre meter från min dörr strålar grannens DECT-telefon. Här har dom råd med all satans elektronik. Har försökt varna för DECT, fick inte sätta upp "Freiburgappellen" på anslagstavlan, försökt tre gånger. DECT-telefonerna slår ut trygghetslarmen här också. Har varnat men styrelsen bryr sig inte. Rollatorberoende 75-åring.

- Jag har själv gjort omfattande elsaneringsåtgärder. Jag har temporärt behövt lämna bostaden pga. DECT-telefoner innan berörda grannar förmåtts byta till lindrigare sort. Jag kan inte vistas utomhus i mitt bostadsområde.
- Boendet fungerar för närvarande bra efter flytt till villa, som totalelsanerades 1995. Men ett eventuellt kommande äldreboende (är 64 år) kommer jag inte att klara om inga förändringar sker i miljön.
- Flyttade till ombyggd sommarstuga december 2002. Behöver ev. flytta när närmaste grannen flyttar ut permanent. Grannen planerar att flytta till sin sommarstuga när bredband blir klart i området där vi bor.
- Kommunen vägrar att elsanera. Länsrätten har efter ett år givit kommunen rätt. Har överklagat till Kammarrätten. Känner ett äldre par där kvinnan, över 80 år, oftast bor i husvagn med sin man. De har elsanerat lägenhet, men grannens apparater m.m. stör. Känner en person i Västsverige som ej får hjälp, och lever ett eländigt liv i en lägenhet. Får ej heller hjälp att t.ex. hyra ett torp av en helt oförstående kommun.
- Har elsanerat 2 rum + kök, men det är inte tillräckligt. Klarar bara indirekt belysning. Borde sanera hela huset men har inte råd.
- Efter att ha drabbats av lymfom har jag vidtagit följande åtgärder: Jag har sålt min AUDI 100 (-91), som hade mycket höga magnetfält (3 - 4 uT). Jag har jordat min data - arbetsplats / förr 54 V~ mot elementet, nu 0 V~ mot elementet.
- Borde ha möjlighet att elsanera pga. fjärravlästa elmätare och höga elfält.
- Jag har bott i ett radhus, men pga. grannarnas inbrottslarm har vi tvingats flytta. De sista 7 månaderna i radhuset bodde och sov jag i ett fristående förråd. I jan. - 05 flyttade vi till ett fristående hus, där vi gjort vissa ändringar av det elektriska. Omkostnaderna för att flytta till ett fristående hus blir säkert en miljon. Om fyra år är jag och min man folkpensionärer, med enbart pension som inkomstkälla. Att bo i ett äldreboende är helt otänkbart.
- Fick fly en kortare tid i samband med att en granne fick en ny trådlös telefon (digital). Efter att min lägenhet elsanerats och grannarna fått nya telefoner (analog), införde bostadsrättsföreningen (våren/sommaren -05) magnetiska lås till garage, tvättstuga, ytterdörrar och förråd. Jag upplevde starka symtom från dessa nycklar. De kändes som en dator. Därför har jag "flytt" under sommaren/hösten 2005. Bl.a. bott i en friggebod i skogen i Halland. Nu bor jag i ett hus på landet, i Västergötland, med el + ved för uppvärmning och matlagning. Lägenheten är uthyrd t.o.m. 2005-12-31 och jag har planer på att vidta åtgärder för att slippa nycklarna. Kanske kan jag då bo kvar. Stort tack för ditt intresse!
- Är pensionär, ensamstående. Grannar hjälper till och värmer mat, en gång per dag. Kommunen hjälper ej till med sanering. Skulle också behöva hjälp med råd om telefon m.m.
- Äldreboendet kan ju självklart bli problem om/när den dagen kommer. Kan man inte påverka kommunerna att åtminstone, vid nybyggnader, använda 5-ledarsystem vid elinstallationer? Hjälper ju oss en hel del.
- Bodde i radhus, men klarade ej av grannarnas datorer, mobiler, TV-apparater och DECT-telefoner. Jag blev tvungen att köpa ett fristående hus. Hade turen att hitta ett hus relativt långt från mobil-sändare, nära naturreservat (= mobil-sändarfritt). Kommer sändare upp här är jag helt säkert tvungen att fly. Vi har beslutat att familjen då ej följer med (man med jobb + 2 tonårsbarn). Klarar mig nu bra i den bostad jag flyttade till.

- Xxx kommun har avvisat bostadsanpassningsbidrag.
- Vi har flyttat till fritidshuset från lägenhet i Täby Centrum. Mår mycket bättre här i skogen, än så länge...
- Jag bor i skärgården, inom ett område som av försvaret hindras resa någon mast!
- Vet inte hur jag ska kunna skydda villan mot omgivande strålning utomhus. T.ex. mot fjärravläsning av el, ev. kommande mobilmaster etc.
- Flydde från Haninge kommun. Där är strålningen så stark att jag inte vill rekommendera någon att bo där. Jag känner en elöverkänslig kvinna där som försöker hitta annan bostad samt kände till en annan kvinna, som bodde där (också elöverkänslig) som nu är död.
- Bor i gavelradhus. Har tidigare klarat mig från besvär i hemmiljön, men på senare tid besvär även här. Jag är 74 år och skulle gärna flytta till någon form av kollektivt boende i lågstrålande område och där man beaktat elöverkänsligas situation vid byggande och inredning. Planeras kanske något sådant? Helst inte för långt från Stockholm.
- Min sommarbostad (hyrd) har varit mycket viktig för att återhämta mig kroppsligen. Nu har man (utan min vetskap) satt upp en 3G-mast inte långt från tomten. Tomtägaren har fått en skrivelse om att tomten till viss del berörs. Jag visste inte om detta och mådde mycket dåligt när jag var där sist. Masten finns i Åkersberga.
- Har flyttat från tätort till elsanerad bostad för 8 år sedan, men miljön har saboterats pga. en 3G-mast.
- Flyttar den 10 dec. -05 till en lägenhet i Solna. Jag har 45 m från min nuvarande lägenhet till Vodafoune, Telia och Tele2 på ett hustak. Den lägenhet jag flyttar till har mycket bättre värden. Fungerar inte det väntar jag på att få flytta till ett s.k. "elfritt område", det måste bara bli/byggas flera för oss, men hur lång tid tar det?
- Har elsanerat så till vida att säkringar är urdragna till allt utom kök och element samt varmvattenberedare. Borttagna telefonjack utom ett långt bort från mig. Jag kan endast vistas i en liten del av mitt hus och där finns inga element på. Har hjälp av hemtjänsten med matlagning m.m., då jag ej kan vistas i köket.
- Har flyttat pga. kemikalie- och elxponering. Min elöverkänslighet bröt ut vid inflyttning in i nysanerat hus. Har svårt att resa, försöker ibland. Skulle behöva byta bostad, men vet inte hur ett nytt ställe blir. Elsanering pågår. Har inte så stora möjligheter att undvika grannar, bor i en 1:a med kokvrå. Måste bo elsanerat och utan mobilbärande personal, inte vid radiomast.
- Min boendemiljö, med egen villa, var tillräckligt bra för att överleva min period av elöverkänslighet. Jag betraktar mig inte idag som elöverkänslig, utan före detta.
- Har flyttat 3 gånger pga. elproblem. 2 ggr på Södermalm. Nu bor jag i xxx (närförort) och mår mycket bättre. Har hörnlägenhet högst upp. Bara en vägg mot granne. Nära skogen.
- Jag bor i en etagelägenhet, i suterängplan, med 13 cm tjocka betongväggar. Jag sover på nedre våningen, i den elsanerade lägenheten. Jag kan inte hitta något bättre jag har råd med i Stockholms närhet. - Jag sitter i ett handikappråd, med numera elsanerat sammanträdesrum. Mitt agerande har resulterat i att ett äldreboende ej har dimmers etc.
- Min situation är katastrofal. Jag har en lägenhet på söder, ett torp utanför stan, samt en lägenhet på x, men ingenstans kan jag vara pga. grannar! Många elöverkänsliga är inte ett dugg bättre att ha som grannar!!! Ibland mycket sämre. Jag ser det som mycket svårt att bo bland andra elöverkänsliga.

- Min verklighet är: Andningsbesvär, hjärtklappning, sömnstörningar och cirkulationsstörningar m.m.
- När jag blev sjukskriven så bodde jag i xxx några veckor, där var det inte elsanerat, men jag var mycket ute i friska luften. Tyvärr var skadan redan så pass illa så det hjälpte inte med sanering. Fick tyvärr fel på det inre kretsloppet = (Pulmonell hypertension). Träffade en mycket bra läkare som hjälpte mig, Det höga trycket i lungan sjönk, när jag inte exponerades längre! Men allt detta efter en mycket lång tid! Kan ej ha data eller mobil och dylikt.
- Ju längre fram i tiden, desto mer strålning och svårare att hitta bra bostad.
- Trots elsanering 2001 har jag blivit allt sjukare. En 3G-mast på granntaket har kanske bidragit till detta. Sedan våren 2002 har jag tarmsjukdomen tillkolagen colit och nu utreds orsaken till att bindväven försvinner från händer och fötter med svår värk som följd.
- Har elsanerat min bostad. Vid mätning efteråt fanns hög strålning från en 3G-mast + andra. En 3G-mast uppsattes efter inflyttningen. Den finns ca 50 m från mig, snett till vänster på samma höjd från min lägenhet. På ett tak mitt emot mitt fönster finns, lite längre bort, en annan mast. Strålningen går rakt in i kök och sovrum. Förhöjda värden på den sidan lägenheten. Jag får värk och andra symtom av denna strålning. Symtomen minskar när jag inte är i lägenheten.
- Eftersom jag reagerar på starka mikrovågssändare, så vill jag flytta i presumtivt syfte. Vill köpa hus - men vart ska jag vända mig för att få information om strålningsnivåer? Var finns sändarna? Var planeras sändare? Vill helst flytta till en lågstrålande zon - men någon sådan finns ju inte ännu i närheten av Stockholm.
- Jag har flyttat från Stockholm, där besvären började ge sig tillkänna i början av 90-talet till x-gatan. Lägenheten elsanerades v 9, 2001. Trots detta ökar besvären gradvis hela tiden, mest i lägenheten. Utomhusmiljön påverkar mig inte - ännu.
- Har nätfrånkopplare till sovrummet och särskild diskbänksbelysning. Bor i ett flerfamiljshus från 1954, verkar vara bra för elöverkänsliga. Området är kuperat, jag bor i en sänka och mobil-sändarna går "över mig". Har fått nya grannar under mig som jag mår sämre av. Har tidigare haft skärmade ledningar, vilket jag mått sämre av. Flyttade (flydde) till sommarstugan. Där hade grannarna (i tätbebyggt område) satt upp elstängsel för hästar. Detta var värre än något annat hittills. Flydde till ny ort, gick inte, fläktmotorer ovanför vardagsrumstaket. Flyttade till Stockholm, mycket bättre.
- Äldreboende som har DECT-telefoner, larm, lågenergilampor och el-sängar NEJ! Jag är mest känslig för mikrovågor som jag får grava neurologiska symtom av. Jag kan bara hälsa på min mamma på äldreboendet korta stunder. Om det blir kontinuerlig avläsning av elen kan jag troligen ej bo kvar, men vart ska jag då ta vägen? Själva lägenheten är bra, hörnlägenhet i botten-våningen. Det är mikrovågor, mobil-sändare och DECT-telefoner som jag är mest känslig för. Bra att det är ett betonghus. Har gardiner med koppartråd.
- Jag har valt en mycket lämplig hörnlägenhet (nb) på alla sätt, utom närhet till tvättstuga, men när den används som mest flyr jag till min killes lägenhet i huset bredvid. När jag mår dåligt hemma så kan jag må bättre där. Men det är ju aldrig riktigt bra någonstans, aldrig symptomfri.
- Jag är 37, så förhoppningsvis många år till äldreboende. Bor själv i hyresetta. Jag har satsat mina pengar på stärkande, utrensande och avgiftande mineral-vitamin-näringsterapi. Ska nu försöka söka pengar till skyddande gardiner/baldakin/kläder. Rasade ihop i samband med 3G-utbyggnaden. Min identitet har rätt nyligen blivit "elöverkänslig". Känner förtvivlan och oro över att inte tas på allvar, inte få sjukpenning, vara tvungen att resa kollektivt etc.

- Jag är 104 år gammal och har haft problem med fläktar i över 5 år. Det började med flytspackel som skulle saneras. - Starka fläktar gjorde att jag blev mycket sjuk. Mina stiftänder lossnade, det kändes som om hela jag skulle sprängas. Nu har jag ett bankande i huvudet, stickningar i kroppen, känsla av sjösjuka och allmänt illamående.
- På grund av mitt grava handikapp har jag inte kunnat flytta själv. Mina familjemedlemmar orkar inte längre. 15 års förnedring och frustration från myndigheternas sida. Kan ej bo på landet, har provat (återhämtar mig i skogen mellan klipporna). Jag är särbo eftersom min man är sjuk. Jag har fyra timmar hjälp per dag, det räcker inte. Jag är enormt ljudkänslig. Byggen, motorer, grannar och DECT-telefoner gör mig jättesjuk. Kan ej gå ut själv, köldallergi, Utevistelse i rullstol. Bor just nu i evakueringslägenhet. Den är inte elsanerad.
- Bor helt elfritt förutom solcellsdriven pump. Har köpt analoga telefoner till grannarna samt byggt upp plank och satt upp tydliga skyltar om nej till strålning men dock lyckats ha god grannkontakt. Jag tror att var och en av oss "elflyktingar" har uppfunnit många överlevnadsknep värt att dokumentera i sig. Den slutrapporten skulle i så fall kunna gagna mänskligheten i stort på den "yttersta" dagen tror jag,
- Jag har i fem år bott "bra", dvs. utan el och med telefon 60 meter från huset, med närmaste granne 600 meter bort och närmaste sändare 1,7 km bort, i ett litet torp utan vatten. Men man har nu börjat bygga motorväg 200 meter härifrån, och jag har blivit lika dålig som när jag bodde i stan. Letar desperat efter nytt boende, där jag mår så pass bra att jag kan fortsätta att arbeta deltid.
- Är precis på väg till Sydspanien för sex veckors vila från december - och januariplågan. Har precis tagit kontakt med Bostadsförmedling för hjälp till flytt + bostadsanpassningsbidrag. Bra hus och bra hyresvärd men elmiljön numera oerhört svår. Är 79 år, står sedan länge i kö hos blomsterfonden, men elmiljön stoppar mig. Har haft viss kontakt med SPF angående elöverkänslighet. Ska när jag orkar ta mer kontakt med denna pensionärsorganisation, men jag tror inte att intresset är så stort. Man ska helst vara en glad pensionär!
- Jag har flyttat 2 gånger inom Stockholm. Första gången till ett radhus men där var hög strålning från master och digital TV i närheten. Flyttade sedan till en annan lägenhet men det fungerade inte socialt. Jag ville flytta till en stuga i Småland men det har inte fungerat att hålla kontakt med hon som bodde där. Nu är jag tillbaka i min gamla lägenhet. Hur gör jag med min sambo? Vart skall jag flytta?
- 3G-master diskuteras för uppsättning inom en km avstånd. Beslut denna höst/vinter. Vi och våra grannar kämpar tappert för att påverka beslutsfattare. Fjärravläsning av elmätaren är ett annat hot mot min elsanerade bostadsmiljö. Min framtid är således synnerligen osäker.
- Varning till andra. Psykvården är värst på att diskriminera oss. Enligt dom är detta psykiskt och behandlas med överdoser av mediciner. Man tvingas att vara där det är speciellt mycket el ex. kök. Nuvarande bostad är så dålig att man de sista vintrarna inte vet hur man ska klara dag från dag. Där sitter man fast i ett helvetiskt elboende. Nummer 1 är lågstrålande zoner, ett måste av politiker och kommuner, innan man går under. Så känns det för mig i alla fall. Går det i USA måste det gå här. Bråttom!
- Detta med äldreboende är svårt. Jag och min man är båda över 60 år och börjar se oss om efter en lägenhet eller liten bostad av något slag, men det är omöjligt att hitta. Då jag har varit i försäljningsobjekt har jag genast blivit sjukare. Vårt hus är bra för mig men inte omgivningen, men jag kan inte bo kvar då huset är för stort. Att flytta till min fristad blir av olika anledningar också svårt. Där återhämtar jag mig nu.

- Använder baldakin naturell och gardiner från xxx. Har samma gardiner i husvagnen, men använder den bara på sommaren.
- Blev tvungen att fly från lägenhet i tätort i mars 2004 efter att i flera år blivit sämre av den tätande strålningsdimman runt bostaden. Elflyktning - inget fungerande boende nu heller. Bor i liten stuga på landet men det fungerar inte värmemässigt, elmässigt (el genom stugan till andra hus) och inte heller strålningsmässigt. Det har ökat också här - och även denna plats hotas av mast - trots att ett s.k. lågstrålande område har skrivits in i kommunens områdesplan och kommunen överklagat masten.
- Hur ska vi klara av att bli gamla och inte kunna bo på äldreboende?
- Flyttat från radhus till delvis elsanerad villa.
- Har bott i Sydspanien, Teneriffa och ett tag i Närke. Kommunen hjälper inte till med elsanering. Har själv kontaktat olika personer inom och utom FEB om hjälp, men får bara höra att jag måste flytta; att det är omöjligt elsanera radhus i trä. Vart ska man flytta med alla nya mobilmaster överallt? Tål ej heller rökgaser som gasol, fotogen, vedbränning och dylikt. För mig finns ingen lösning, bara att stå ut. Kanske en grotta på Kanarieöarna? Där kan ni planera en by för oss i hus med tjocka stenväggar!!!
- Flyttade från villa 2003 in till elsanerad lägenhet i Uppsala. Det har fungerat bra. Nu har vi en lägenhet i xxx som vi elsanerat då jag avser att flytta dit vid pensioneringen. Vet ännu inte om jag klarar att bo där en längre tid och bor sålunda i Uppsala i den elsanerade lägenheten under veckorna, då jag arbetar i Uppsala. Lägenheten i xxx var mycket olämplig när vi tog över den, men den har elsanerats med bl.a. sugtransformatorer i huset för att få bort vagabonderande fält.
- Vårt elsanerade hus var bra tills 3G-sändarna kom upp 400 m härifrån. Sover i baldakin och har skärmande folie som gardiner för fönstren. Har bekostat allt själv. Längtar efter strålningsfria zoner.
- Bor utan el. Har byggt en bunker men det hjälper inte, 100 000:-. Enda sättet är att öka avståndet till störkällan. Känner många elkänsliga som inte är med i Förbundet eftersom det kostar pengar och dom är inte så känsliga så dom behöver hjälp ännu.
- Varit helt frisk tills man byggde en 3G-mast nära min bostad. Kan ej sköta arbetet och tvingas sova annorstädes p.g.a. denna situation. Helt sjukt.
- Har kostat på att bygga ett "Elhus" med värmepanna, varmvattenberedare, kyl och frys samt för tvätt. Ledningar är dragna i kulvert in till ett litet hus som är helt elfritt. Har vattenburen värme, toalett och dusch. Tyvärr har jag blivit så mycket sämre efter att alla 3G-master kommit upp på Ingarö så när grannarna flyttar ut för sommaren kan jag ej vistas här. Kan aldrig gå ifrån tomten för att ex. hämta posten 150 m bort då jag blir mycket dålig av grannarnas DECT-telefoner, nya bilar och en del hus är larmade. Måste få ett annat boende snarast möjligt!
- Bor i hus på Värmdö. Sjötrafiken passerar ca 500 - 1000 m från huset och båtradarna stör mig. Mitt tillstånd försämras med tiden och efter en tre - fyra månader måste jag återhämta mig. Har möjlighet att åka till ett bra boende i Spanien där jag tillbringar så gott som all tid utomhus. Utan familjen skulle jag flytta permanent.
- Bor halva året i sommarbostad i skärgården där jag hittills mår mycket bättre. Mobiltäckningen är där dålig. Nu vill Vodafon sätta upp en mobilmast på grannens tomt ca 100 m från vårt hus vilket är överklagat i flera instanser. Skulle masten ändå bli till blir jag tvungen att avstå från boendet där på halvtid.

- Bor i villa. Betalade 1996 10 000:- för att få en 380 V ledning flyttad till andra sidan vägen och samtidigt få blanktråd ersatt med kabel.
- Flytt mitt hem sedan fem år två gånger. Bytt ut grannarnas DECT-telefoner till analoga trådlösa (ca 15 st), nu går det inte att hålla stånd längre. Omgiven av trådlösa datornätverk, DECT-telefoner, dataöverföringssändare vid Vattenfalls ställverk, mobiltelefoner + uppskruvat 3G. Har nu flytt långt ut på Värmdö. Kan ej av praktiska skäl vara med min familj.
- Flyttat många gånger. Varit skadad sedan 1988. Bott i bilar, garage, husvagn och hos andra elöverkänsliga. Förlorat vänner p.g.a. detta. Är nu husvill igen p.g.a. ilsken granne med ny bil.
- Är skriven i Stockholm. Har förtur till ny bostad inom Stockholm - där i och för sig inga platser fria från mobilstrålning finns - dock kan man få hjälp med elsanering (inkl. mobilstrålning), vilket är ytterligare ett steg bättre i avvaktan på att finna en plats/miljö som är strålningsfri.
- Vad händer med frizoner?
- Har flyttat om och om igen. Återhämtar mig i skogen i en bil. Strålningen är överallt. Hittar ingen plats att vara på. Kommunen har bekostat en elsanering tidigare. Är skriven i Stockholm men vistas i Hälsingland. Varken i Stockholm eller Hälsingland hittar jag någon plats som är tillräckligt bra för att få mig att fungera. Tack för enkäten, vi behöver platser.
- Vi bor i eget hus. Min man vill gärna flytta till lägenhet och gärna i sta'n. Inget av detta fungerar för mig.
- Hjälp, hjälp - - - - -
- Fick en gång elsanerat !!! på mitt arbetsrum, ett litet kontorsrum. Sex 100 W lampor (glöd) sattes upp i taket istället för lysrör (2 st). Tre dimmers på väggen. Protester godtogs inte. Efter en kort tid var jag ordentligt sjuk. Detta var i början av januari en kall vinter. Jag klädde på mig ordentligt på morgonen och gick ut. När det var toadags fick jag göra en snabbvisit hemma. Jag gick och gick i tre månader för att inte frysa ihjäl. Min mamma bodde på ett äldreboende med lysrör och lågenergilampor och dimmers, larm och vad vet jag. Hur som helst - - - en halvtimme var jobbig. Efter en timme fick jag rusa. Sedan tar det tid innan det som blossat upp lägger sig. Så att bo på ett sådant ställe - - - Nej tack!

Län: AC Västerbottens län

Totalt antal medlemmar:	81	
Totalt antal svar:	27	Därav 21 kvinnor och 6 män
Antal elflyktingar:	20	Utgör 25 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

14	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
2	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
6	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
9	anger att hela familjen varit tvungen att flytta. Berörda familjemedlemmar: 16
9	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
12	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
10	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
26	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
2	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Bor utan el sedan 13 januari 1989.
- Innehade bostadsrätt i 33 år men när moderna tekniken gjorde sitt intåg blev jag sjuk, mådde dåligt, sanerade tänderna. El-problemen kvarstod, har nu ett litet hus i utkanten av stan, som inte är elsanerat. Efter en panoramaröntgen av tänderna blev jag försämrad. Det sociala livet är lika med noll. Kommer inte att kunna vistas i ett äldreboende med all teknik.
- Min största mardröm är just äldreboendet, vart ska vi ta vägen? Jag har flyttat två gånger, men här går det ganska bra. Vi bor ensligt och jag går mest i skogen.
- Bostaden är sanerad på så sätt att lysrör, TV, dator etc. är eliminerade.
- Får akupunkturbehandling 1 gång i veckan och vi får se om man blir bättre. Sanerade tänder 1982 - 1985 under ca 2,5 år.
- Lever ensam i bra miljö på landet, inga master, inga nära grannar. Huset är valvat ner till källaren där mesta "elustrustningen" är samlad. Kan arbeta tack vare "vila" i bra hemmiljö. Klarar definitivt inte att vistas ute i "verkligheten" dygnet runt.
- Fortsätter att söka ny bostad hela tiden. Använder bl.a. baldakin. Kan vistas i min mans seniorboende sedan jag blivit tåligare. Har det värre hemma i bostaden (villan).
- I juni 2004 byggdes en 3G-mast ca 800 m från vårt hus. Har efter det sökt ett annat boende för mig och min familj (make och 2 ungdomar).
- Flyttat ca 10 gånger sedan jag insjuknade (över 10 år sedan) bl.a. bott 2 längre perioder i icke vinterbonad stuga på landet - primitivt och kallt. I övrigt flyttat runt till olika lägenheter (har ej råd att köpa eget hus/stuga). Kan ej flytta pga. dålig ekonomi, inga vettiga hyrbara alternativ (måste ut på landet). Valt plats utifrån mastplaceringar runt om + köpt nya/andra teknislösningar till grannar för att få bort så mycket som möjligt av trådlös utrustning, men alla går ej att förhandla med.

- Har påbörjat elsanering, Sover i Swiss Shield baldakin.
- Elstängsel runt hästhagar etc. DECT-telefoner, TV, mikrovågsugn, trådlöst bredband hos grannar gör att jag ej kan bo i lägenhet/flerfamiljshus, känner av det mycket.
- Jag har varit elflykting i 7 år och jag har bytt "boplatser" 36 gånger, sjukhusvistelse inräknat. Den senaste tiden har jag drabbats av en misstänkt sentrombos, en TIA-attack, ett anerysm. När jag fick anerysmen (brustat blodkärl i hjärnan) svimmade jag och slog mig mycket illa. Allt detta sedan jag flyttat till en bostad belägen 2 km från 2 st 3G-master.
- Perioden 1990 - 2000 bodde jag växelvis i radhus i Umeå och fritidsboende ute i en by. Flyttade med familjen till fritidshuset 2003 (jag + fru, barnen utflugna). Sålde radhuset i Umeå. Bor bra nu men skulle inte kunna bo permanent inne i Umeå.
- Har flyttat 3 gånger pga. elmiljön, framför allt pga. strålningen från sändarna. Innan sista flytten bodde jag en vinter i barack.
- Har turen att inte ha grannar inpå mig och slipper därigenom en hel del strålning som från DECT-telefoner, datorer m.m. Strålningsnivån har dock allmänt ökat och försämrats även utomhusmiljön. Är också hotad av flera master i närheten och riskerar att en byggs 400 - 500 m från mitt hem, vilket vore en katastrof om den skulle bli av. Då kan jag och min familj tvingas att flytta. Inga myndigheter tar något samhällsansvar och låter hellre elöverkänsliga gå under än att stoppa master och annan skadlig strålning - skandalöst!
- Har avskärmat mitt sovrums.
- Strålning från grannarna samt ett planerat mastbygge några hundra meter från mitt hus gör framtiden osäker (mastbygget är tillfälligt återremitterat).
- Hur kommer det att bli för oss när det analoga tas bort då jag bara kan använda den vanliga fasta telefonen.
- Tidigare kunde jag bo i vårt el-sanerade hus inne i samhället (el-saneringen gjordes 1992) men sedan 5 - 6 år så bor jag i vårt fritidshus. Där är det ca 500 m till närmaste granne. Jag anser att det är DECT-telefonerna hos grannarna som gör att jag inte klarar att bo hemma längre. Jag åker hem för att tvätta kläder.

Län: BD Norrbottens län

Totalt antal medlemmar:	100	
Totalt antal svar:	19	Därav 13 kvinnor och 6 män
Antal elflyktingar:	16	Utgör 16 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

10	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
4	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
6	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
6	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
Berörda familjemedlemmar: 17	
7	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
10	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
2	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
17	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
4	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Elflykting är fel ord för mig. Jag kan arbeta halvtid på dagis inne i samhället, men vi sålde huset där och flyttade ut på landet eftersom det blivit mycket master och mobiler överallt. Jag klarar detta eftersom vi bor helt utan grannar och stänger av den el jag inte klarar, men vi har kvar el i huset, men begränsat till det jag klarar av.
- En 3G-mast är planerad att sättas upp 500 m från bostaden och när den sätts i drift blir det förmodligen omöjligt för mig att bo kvar.
- Söker i min förtvivlan efter ett sundare boende, 1990 lämnade jag eget hus 5 mil från. En titt i backspegeln säger mig att jag vandrat i tätorten och känt mig som en brinnande fackla i 15 år, bortsett från vistelse i skogen där jag äger en enkel stuga, utan bekvämligheter. Nu i vintertid måste jag vara i hyrd villa med direktverkande el och många grannars evigt lysande lampor. Har stora ögonbesvär. Gångna vinter sov jag mest både dag och natt, helt slut, tills jag akut hamnade på vården och där mötte en läkare med alternativa kunskaper. Har sen dess efter bästa förmåga, skaffat mig insikt och kunskap. Förstår hur fint jag balanserat problemen med att vistas 4 dagar i xxx och 3 dagar i skogen. Dock är det både jobbigt och dyrt. I min journal står det el-/metall-överkänslig. Skulle vilja säga så mycket.
- Jag är stödmedlem och inte elöverkänslig, bara intresserad av frågan.
- Väntar tills mastplaceringarna är klara. Därefter ska jag försöka hitta en någorlunda bättre plats utanför samhälle och master. Är för sjuk för att orka flytta flera gånger.
- Har elfritt boende på gårdstunet i en flyttbar koja där jag alltid sover och vistas, när det används TV, dator m.m. i huset. Huset är delvis elsanerat. Min familj vistas i Luleå om veckorna pga. skola, arbete och min överkänslighet mot el.
- Bor i elsanerad villa. Måste nu flytta pga. skilsmässa, men har ingenstans att ta vägen. Får inte lån pga. för låg inkomst och sjukskrivning, kan inte bo i lägenhet och har inte hittat någon som hyr ut hus privat och tillåter elsaneringsåtgärder i huset. Får ingen hjälp från samhället.

- Annan bostad är för mig = sommarstuga + källarlokal i bostaden. Omöjligt att hitta något annat.
- Jag känner många elöverkänsliga som inte är med i förbundet, men vet ej om de är "elflyktingar".
- Bor i lägenhet. Behöver egentligen bo på avstånd från grannarnas påverkan - i eget hus på landet. Har ej ekonomisk möjlighet till detta idag.
- Jag kommer inte att kunna bo i ett vanligt äldreboende. I dag lever jag helt elfritt, har kyl och frys utanför själva bostadshuset. Får sämre och sämre boendemiljö pga. att mobilmast och radiolänk för bredband kommit upp alldeles för nära.
- Bor ute på landet - ingen granne, har ej elsanerat, men säkringarna är oftast avslagna i halva huset. Alltid på nätterna i sovrum och angränsande rum. Närmaste granne bor 800 m härifrån. Har själv ingen mobil. Kan se på TV ett par timmar som mest - men bäst att låta bli, kan höra radio. Inga lågenergilampor. Är bättre nu efter 2 år. Då använde jag bara stearinljus.
- Har bara el till kylskåp och vattenpump i källaren. Annars levande ljus och gasolspis.

Län: C Uppsala län

Totalt antal medlemmar:	68	
Totalt antal svar:	15	Därav 14 kvinnor och 1 man
Antal elflyktingar:	10	Utgör 15 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

10	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
0	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
1	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
2	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 9
5	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
7	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
4	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
12	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
1	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Transformator - 5-ledarsystem, filter i TV-antenningsgången. Endast ett telefonjack av 5 är inkopplat Botten-plattan i huset är jordad.
- Känner av grannars DECT, borde flytta men barnen binder oss här, och de har redan flyttat en gång. Kan även bli svårt att flytta i framtiden, beroende på elavläsningsystem.
- Mikrovågsstrålningen ökar hela tiden så jag vet inte hur länge jag kan bo i denna miljö.
- Vi fick i januari 2005 fjärravlästa elmätare i vårt bostadsområde. Från februari har jag varit tvungen att sova i husvagn på tomten för att klara av situationen. Under våren två veckoperioder i annan bostad för återhämtning. I somras blev jag allt sämre - akut flykt hemifrån. Sedan dess har jag bott i min husvagn på olika platser, nu på camping utanför xxx. Har inte hittat alternativt boende. Ingen hjälp från min kommun. Men får hemtjänst från xxx kommun. Mycket svårt elöverkänslig nu.
- Är svårt överkänslig även för rök, vedeldning, cigarettök och kemikalier. Enda alternativet till boende är husvagn i skogen och där vill jag inte bo. Har även artros, värk i hela kroppen, muskelsvag. Aldrig och sjuk make. Köpt analog bärbar telefon till granne. Bett kommunen om hjälp med att få mobilföretagen att sänka uteffekten, alternativt rikta bort sändarna från vårt hus.
- Bor i elfritt, köpt renoveringsobjekt - utan moderniteter, TC, vatten i pump, dusch/bad osv. sedan juli -05. Ej telefon (400 m från huset). Har tvingats flytta totalt 9 gånger sedan 1996. Från lägenhet i Stockholm till skogen. Flyttat från familj, barn, skilsmässa, ekonomiskt ras osv. Lever med elöverkänslig kvinna sedan 1998.
- Bor i bostadsområde med 10 st 3G-master, mycket dålig. Mitt immunförsvar är illa åtgånget. Har även fått problem med hjärtat, så den outhärdliga värken. Får elda med stearinljus både för att hålla värmen och för att se. Kan ej ha fjärrvärmen på, tål ej varma metaller och magnetfält. Har ej kunnat ha varken TV eller radio sedan 1997.

- Är just nu på väg att byta lägenhet för andra gången. Förra lägenheten hade mycket kraftigt vagabonderande strömmar. Flyttar från nuvarande lägenhet pga. grannars DECT-telefoner och datorer m.m. Nya lägenheten något bättre ur strålningssynpunkt: betongväggar, låghus = färre grannar, men jag vet ännu ej om jag kommer att klara mig där, bara att mina marginaler (hälso) har försvunnit i denna lägenhet. Känns som jag ej sovit ordentligt = ingen djupsömn på 5 år.
- Har problem både i den permanenta bostaden i Uppsala och fritidsbostaden. Mest problem från fjärrvärmeavläsare, sladdlös telefon o.d. Har beställt baldakin till sovrumssängen.
- Bor i villa utan lysrör och lågenergilampor. Klarar detta. Eftersom man i dag byter ut alla glödlampor mot lågenergilampor och lysrör så skulle jag inte klara att bo i ett äldreboende. Vet inte om jag skulle klara att bo i lägenhet i flerbostadshus.
- Blev el-känslig för 13 år sedan, även för sol och dagsljus. Var mycket dålig. Kunde bo hemma efter egna vidtagna åtgärder, som jag nu till stor del kunnat ta bort. Är emellertid känslig för vad grannarna har för sig, det har hänt att jag fått gå till någon väninna för övernattning när det varit som värst under vintermånaderna. - Jag borde klara av vanligt äldreboende, men det beror så mycket på om det finns fläktar, lågenergilampor m.m. Så visst är jag orolig.
- Har flyttat 3 gånger på 7 år.
- Har tvingats lämna mitt 4:e hem trots el-/kemikaliesanering. Den senaste villafastigheten - nyproduktion och specialbyggd (med hjälp av el/tele/Chalmers samt otaliga forskare). Sökning av "källa" pågick i 3,5 år, även grannar involverade. Störkällor: DECT-telefoner, fjärravläsning, mobilmaster. Make och barn bodde kvar, jag 10 mil bort. Bor nu längst i sanerat fritidshus, men nu ny störkälla, fjärravlästa elmätare.

Län: D Södermanlands län

Totalt antal medlemmar:	84	
Totalt antal svar:	16	Därav 13 kvinnor och 3 män
Antal elflyktingar:	15	Utgör 18 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

10	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
0	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
3	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
7	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 16
8	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
8	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
6	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
13	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
2	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Huset ligger ensligt, flera km till grannar, och sist på en liten grusväg. Perfekt läge!
- Har flyttat till landet från Stockholm. Ansåg mig vara mer eller mindre frisk och började leva "normalt". Mår just nu lite sämre igen. En 3G-mast kommer att sättas upp i närområdet. Ska be om hjälp när masten kommit upp.
- Jag har flyttat flera gånger. Här, där jag bor nu, blir miljön sämre och sämre. Det innebär bl.a. att det numer inte är bra någonstans, varken ute eller inne. Mina djur blir sjuka med samma symptom som jag. Detta inträffar t.ex. när man testar trådlöst bredband, hugger skogen etc. Djuren har träffat veterinären och fått diagnosen SLE (hunden), vingelsjuka (2 katter). Orsaken till vingelsjuka är okänd.
- Efter kommunens nej till elsanering av min dåvarande bostad 1993 följde 1 års halvtidsboende hemma, samt halvtid i 2 olika elfria torp för återhämtning. Skilsmässa, ett halvt års heltidsboende i elfritt torp. Boende inom "närområdet" pga barn. Eget hus sedan ett år tillbaka. Elfritt - så gott som, genom egna åtgärder - ej elsanerat. Grannars DECT-telefoner har bytts ut. Kommer inom kort att få mobilskickare på 2 km avstånd. Vet ej om jag då kan bo kvar.
- Vår nuvarande bostad, ett hus som vi hyr på ett år i en liten by på ca 20 personer, är avsevärt mycket bättre för min hälsa än den bostadsrättslägenhet vi flydde från. I den blev jag i det närmaste "plakat" efter ca 1 timme. Kunde inte tänka och planera, blev irriterad och otroligt trött (sov 12 timmar per dygn men ändå inte utvilad), muskel och ledsmärter, hjärtproblem + problem med andningen. Nu är det mycket bättre men inte bra. Vet inte hur mycket av besvären som beror på vad (elöverkänslighet och/eller Hg-utfällning från amalgamfyllningarna).
- Skaffat filter till inkommande telefonjack. Jag blev tvungen att skaffa mig ett hus på landet. Fick lägga alla mina besparingar på det. Fick även låna 200 000:- på banken, som jag aldrig kan betala tillbaka. Hade hellre bott kvar i min lägenhet. Har inte fått något bidrag av kommunen för elsanering, tyvärr.

- Jag kommer inte att kunna vistas i ett vanligt äldreboende.
- Bor elfritt i skogen. Har behövt köpa telefonfilter för 5 000:- (med installation) då elstängsel 1 km bort givit kraftiga störningar i huset via nedgrävd, skärmad telekabel. Störningen är nu mindre men går inte att få bort helt. Här är flygkorridor och störningarna från flyg har kunnat dämpas något, samt störningar från master 1 resp 2 km bort via Swiss Shield himmelssäng jag lät sy upp för ett antal år sedan och då gick på 10 000:-. Ett av tre förslag på ny järnvägsdragning går över min gård. Jag måste åka 3 km för att hämta vatten, duscha och tvätta. När traktorer arbetar på åkrar och i skogen, de sistnämnda dygnet runt, i veckor, blir jag urdålig och måste här ifrån. Det är mycket svårt att hitta någonstans att ta vägen. Har inte råd med bil, men är tvungen ha en elsanerad sådan för att få det praktiska att fungera med vatten, tvätt, matinköp m.m. Jag är ålderspensionär och oroar mig för framtiden eftersom det redan nu är för tungt för mig med alla sysslor ett omodernt boende innebär. Kroppen är skruttig och jag måste anlita hjälp till vedhuggning, gräsklippning, snöskottning m.m. Pensionen räcker inte till alla dessa kostnader + vitaminer och mineraler samt ekologisk kost som min kropp kräver.
- Har delvis sanerat min bostad. Nätfrånkopplare till 3 sovrum. Tagit bort alla lysrör, dimmers och adaptrar.

Län: E Östergötlands län

Totalt antal medlemmar:	147	
Totalt antal svar:	39	Därav 27 kvinnor och 12 män
Antal elflyktingar:	28	Utgör 19 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

21	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
2	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
7	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
14	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 35
14	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
24	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
12	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
31	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
5	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Har köpt ett "elfritt" gammalt torp i skogen. Närmaste granne ca 1,5 km bort och ca 3 km till mobilmast. "Hemma" har vi en "elfri" friggbod. Problem med grannars elstängsel för hästar.
- Har flyttat inom fastigheten, till en gavellägenhet högst upp. Bor i husvagn på sommarhalvåret, ofta elfritt område. Mår inte bra men har inte kunnat hitta något annat.
- I min nya bostad kostade jag själv på elsanering enligt protokoll efter mätning (kommunen lämnar inga bidrag). Efter fem och en halv månad blev jag tvungen att fly igen pga. kraftigt ökad strålning från närliggande mast samt nya grannar med DECT-telefoner. Har sedan dess bytt bostad två gånger. Hyr nu en tillfällig bostad men behöver hitta en bättre.
- En mast har kommit upp ca 250 - 300 m från min bostad (villa) i stan. Jag mår sen dess inte så bra hemma i helgerna. Har överklagat bygglov, ligger nu under återbehandling hos byggnämnden. Mitt torp har också blivit sämre sedan ca 2 år, ev. beroende på en GSM-mast 1,8 km bort eller något annat. Jag letar efter en ny bostad i bättre miljö. Men det blir nog inte lätt.
- Det finns ju ingenstans att ta vägen om man som jag är känslig mot mobiltelefoner - ej ut på landet eftersom de blir ännu starkare där. Det går ju ej heller enl. min egen erfarenhet att skärma av. Alla burar, nät och tyger gör det bara värre. Hemma "kör jag" omvänd princip, försöker störa ut mobiltelefonerna med olika elprylar istället typ TV, stereo. Det kan skilja på att det går att vara kvar, om man stänger av måste man åka hemifrån.
- Bor halva året i vårt fritidshus, halva året i elsanerad lägenhet i stan
- "Kapat" fjärrvärmerören och infogat keramisk koppling.
- Strålning från DECT-telefoner, trådlös internetuppkoppling, trådlösa system på arbetsplatser, antenner, WLAN och ett alltmer frekvent SMS-ande, ringande och spelande utgör ett accelererande problem som gör att man får problem både hemma och i samhället t.ex. på apotek, i affärer, på sjukhus m.m.

- Huset ska elsaneras. Det kommer att göras i samband med andra ombyggnader. Under tiden har jag "kartlagt" huset så att jag vet var jag kan vistas. Andra åtgärder är t.ex. att "kasta ut" TV:n.
- Transporterar mig mestadels med cykel för att undvika bil/buss.
- Sedan jag blev svårt elöverkänslig har jag flyttat/flytt från min ursprungslägenhet, + nyare lägenhet, 19 gånger fördelade på 15 ställen och 2,5 år, det är helt omöjligt att bo/vistas i ett hyreshus pga. grannar. För en gravt elöverkänslig är en elsanering av en lägenhet ett stort skämt för du blir sjuk och plågas/torteras av grannarnas lysrör under dig så det bränner i fötterna när du går på golvet. Grannarna har DECT- telefoner, (hemmets egen mast) mobiltelefoner, datorer, lågenergilampor, tvättmaskiner, TV, trådlösa högtalare m.m. Du får sådana smärtor till slut att du gör allt för att slippa vara i lägenhet mer än några timmar. Jag uppskattar att någon vill göra något för alla som sitter i lägenhet och plågas. Alla kan inte fly så mycket som jag gjort, utan får sitta och plågas år ut och år in. Man kan bli så sjuk att man inte klarar av att leta mer och lösa det praktiska. Dessa människor borde få hjälp av samhället. Jag kan inte bo i varken hus eller lägenhet i stan/samhälle och har stuga i skogen för återhämtning. Jag plågas så oerhört av civilisationen att jag aldrig borde vistas någon gång, inte ens några timmar i stan. Det är skogen/landet som gäller hela tiden för att ej bli utslagen. Är man gravt elöverkänslig kan man bara bo i skogen utan grannar i närheten. Torpet jag köpte i aug. i år har ingen el. Varje period då elstängslet är på vid torpet får jag bo i min husvagn 2 km bort. Ett äldreboende behövs nog redan nu, en kvinna jag pratade med är elöverkänslig och plågas oerhört av lysrör, mobiler och larm på hemmet. Hon tvingades vara ute med "rollatorn" i timmar fast hon egentligen inte orkar. Läkarna trodde henne inte när hon sa hon blev sjuk av miljön. Du som går så mycket sade de då, och skrattade. Denna kvinna hade tur för hon hade en elöverkänslig dotter och fick nu bo hos henne. Men jag vet ett annat exempel (från 08-området också) där dottern som då ej var elöverkänslig sedan blev det, hade en mor som hon förstått efteråt, var elöverkänslig. Båda var amalgamskadade. Modern insjuknade när en mast kom upp. Den var riktad mot deras hus i Sollentuna. Grannen dog i cancer. Man sänkte strålningen från masten. Men det var så dags. Mamman kom på hem, alltså äldreboende. Hon fick en hjärtattack när en av sjuksystrarna, som hade mobil, var inne hos henne. När en av de sjuksystrar utan mobil var inne hos henne var det aldrig något problem. Tänk om det fanns ett äldreboende för elöverkänsliga. Två jag känner är så sjuka att de inte orkar svara på denna enkät. Jag som skrivit detta uppskattar mycket att någon/några försöker göra något.
- 1995 blev jag elöverkänslig av konstruktionsdator. Vi tvingades att flytta från en mycket attraktiv insatslägenhet och köpa ett hus för att ha något att elsanera. Det var rätt åtgärd då. Var inomhus i 6 år pga. att jag ej heller tålde solen. Mådde bra i huset och på tomten tills grannarna skaffat sig DECT-telefoner och att en mobilmast rests 350 - 400 m bort. Masten ser jag och känner genom köksfönstret. Pga. regeringens ovilja att se till medborgarnas hälsa utökas strålningen i ökad takt utan att vi medborgare kan undvika den. Vi borde egentligen flytta igen - frågan är vart!
- För närvarande är miljön kring min bostad, som är belägen i glesbygd ok, men det finns ett hot om att en 3G-mast ska placeras ca 1,5 km från min bostad. Eftersom jag är gravt elöverkänslig är det troligt att masten kommer att medföra ytterligare en flytt.
- Bor i elsanerat hus sedan 1996 och det fungerar bra. Huset ligger i Motala.
- Delvis elsanerad bostad med skärmade kablar i väggar och lampor (glödlampor). Källarvåningen nedsprängd i berget. Provar sedan en tid att sova i gillestugan (källaren) för att avlasta kroppen från mikrovågsstrålning (GSM, 3G, DECT-telefoner m.m.) under natten.

- Omedelbart behov av att frizon för elöverkänsligas skall lagstadgas.
- Sedan flyttning för ca 5 år sedan har ytterligare störningskällor tillkommit även på denna plats. Det känns knappast hoppfullt att vidtaga elsaneringsåtgärder i ett redan mycket enkelt och primitivt boende. Det är som ett lotteri att förbättring skall ske, då omgivningens el-smog breder ut sig och ändå går in och stör. Flyg - båttrafiken, SMHI, är allt för mycket för alla i Norrköping.
- Tre elflyktingar, maka och två barn. Har ingen el alls i huset. Har satt upp skyddsnet på två väggar mot grannarnas DECT-telefoner. Mina döttrar är elflyktingar och familjemedlemmar men får väl inget eget utskick av denna enkät.
- Vi har bytt till skärmade elledningar. Vi har betalat bytet av elledningarna själva. Sover i källarplanet där det är lägst nivå på mikrovågsstrålning och minst påverkan av pulsad radarstrålning. Hela Norrköping med omgivningar täcks av mikrovågsstrålning från 3G, andra trådlösa system och pulsad radar. Vart skall vi flytta? Hela Sverige täcks ju av 3G inom en nära framtid. Men det finns ingen framtid för oss.
- Jag bor i en huskropp där elen är helt bruten.
- Flyttade från en lägenhet med 3G-mast i direkt anslutning (på huset mitt emot, bara 3-4 våningshus i området, så masten är i höjd med boendemiljön). Vi sov båda mycket dåligt. Planerar att gå igenom (mäta strålning) i lägenheten för att se var åtgärder kan behövas.

Län: F Jönköpings län

Totalt antal medlemmar:	67	
Totalt antal svar:	19	Därav 16 kvinnor och 3 män
Antal elflyktingar:	12	Utgör 18 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

9	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
0	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
5	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
4	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 5
8	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
9	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
3	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
15	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
1	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Jag skulle gärna se att man bearbetade media mer för att informera. Skulle nog få fler att i ett tidigt stadium uppmärksamma symtomen på elöverkänslighet samt påverka myndigheter. Bearbeta också TV för medvetenheten måste öka anser jag. Informera också om risken att utveckla elöverkänslighet om man har andra sjukdomar som MS, SHR, amalgamskada etc.
- Jag har gjort "åtgärder" i min bostad men inte mot grannars strålning (bor i småhus). Egen åtgärd: Placerar mig en bit från eluttag, elarmatur, kylskåp m.m. Sitter i köket när diskmaskin/spis är avstängda. Ringer inte för länge i telefonen. Men, kan bli elflykting - plane-rad 3G-mast 500 m bort, som jag överklagat. När vanlig mast sattes upp 3-4 km härifrån märkte jag ökad känslighet från t.ex. kyl, elarmatur och telefon.
- Bor i elsanerad bostad men saneringen fungerar inte. Påtalat sedan 4 år men ingen bryr sig. Sedan jag byggt nytt hus i glesbygd med löfte av kommunen att försöka hålla mobilmaster härifrån, har det kommit upp en på 1,5 km avstånd. Bonden som är närmast lovade avstå från el-stängsel i min närhet. Nu har barnbarnet tagit över och satt upp el-stängsel 20 m från huset på båda sidor. Mår sämre, men kan (orkar inte) flytta igen. Är 72 år.
- Det känns lönlöst att flytta igen innan 3G-utbyggnaden är klar. En sändare kan ju sättas upp nära den nya bostaden.
- Är tack och lov ej strål-/el-känslig. Har gått in i föreningen som stödmedlem och jag hjälper till att påverka. Dels genom insändare, dels pratar jag med många om dessa problem. Många blir förvånade, de har ingen aning om denna människogrupp. Vi måste hjälpas åt. Alla kan drabbas.
- Innan alla mastuppsättningar bodde jag i skogskojor och mest i bilen, många års vinternätter. Har numera master runt hela min lägenhet. Borde flytta men vart? Är även ekonomiskt utslagen och lever helt isolerad och fasar för ålderdomen, men ändå går den lilla energin åt att överleva dagen.

- Bor i radhus där jag mår jättedåligt, har bott i husvagn, men där var också master. Har köpt en analog telefon till närmaste grannen. Har en Volvo 1969 som jag klarar av att köra. Jag är enormt el- och mastkänslig, får panik var gång jag blir sjuk, - av rädsla för sjukvården. Har haft annonser i tidningar om annan bostad, men överallt är det närhet till master. Många gånger har jag fått ta med sängkläder och övernatta i bilen. Här är det många med DECT-telefoner som bor. Nu är det alldeles hopplöst med alla jul-elsaker på, ute och inne, ibland känns det som kollaps i huvudet. Har min styvfar på äldreboende, kan ej hälsa på honom för alla telefoner och larm. Får hoppas att han lever till våren, så vi kan träffas ute.
- Har löst mina stora problem med mobilsändare genom att bo nattetid i annan bostad, har gjort så i snart 2 år. Problemen kom mars 2004 när 3G-sändningarna började. Får ett grymt tryck över bröstet och muskelvärk i benen om jag sover hemma. Har en sängbaldakin, den hjälper inte tyvärr. Kan vara hemma dagtid, är tydligen känsligare när kroppen vilar. Tål tyvärr inte digitalboxen till TV:n Mycket bekymmer för framtiden.
- Har flyttat ett par gånger, hamnade till slut i liten enslig stuga ute på landet. Ingen el, inget vatten etc. Bodde där ensam i 3 år. Försökte bo i nyköpt hus i närmaste samhälle, dit min make flyttat för att vara rimligt nära. Jag kunde inte vara där (blev värre ett par månader efter husköpet, grannarnas DECT-telefoner) familjelivet havererade, hur skulle vi träffa våra utflugna barn t.ex. Desperata byggde vi nytt hus på torpet. Drog in el, vatten, gjorde avlopp. Just nu går allt bra, men ny 3G-mast uppförd 1,2 km bort, ännu ej testad. Orkar inte fly mer. Vet ej vad det kan bli. Har varit sjuk sedan 1988.
- Började "fly" från vår villa i Svenljunga kommun i slutet på 80-talet och har haft detta elfria torp sedan -93. Min familj bodde kvar i villan till -98 då den såldes. Kunde aldrig återvända efter -96. Maken hjälper mig med ved, vatten, handlar och tvättar. Han hyr lägenhet i Svenljunga kommun pga. arbetet och åker ca. 8-9 mil hit varje helg. Får ej skriva mig här pga. att detta är "sommar- bostad" enligt ägarna. Mår inte helt bra här heller.

Län: G Kronobergs län

Totalt antal medlemmar:	90	
Totalt antal svar:	14	Därav 13 kvinnor och 1 man
Antal elflyktingar:	11	Utgör 12 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

6	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
0	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
3	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
4	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 11
6	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
8	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
2	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
11	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
0	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Jag bor i egen villa som är elsanerad. Jag fick ej något bidrag från kommunen till detta.
- Kan inte röra mig fritt ute i samhället längre. Bor evakuerad i tätort, klarar mig tack vare "Faradaybur" att sova och vila i. Tvingas till särboliv mot min och makens vilja. Får praktisk hjälp av anhörig. Jag klarar 50 Hz, vanlig hushållsel, men har stora problem med den trådlösa teknikens alla sändsignaler och radar, mobil-telefonsändare, mobiltelefoner, billarm etc. samt magnetfält. Jag kommer sannolikt att behöva anpassat boende även som äldre, den yttre miljön är viktig. "Lågstrålände" yttre miljö VIKTIGAST!
- Jag flyttade ej utan drog ut alla proppar (ej kyl/frys) och sedan elsanerade vi huset. Vi sålde det elsanerade huset och håller på att totalrenovera och elsanera ett annat. Vi bor provisoriskt i grannens sommarstuga (ej elsanerad) i ett rum och kök tills huset är beboeligt. Eftersom jag blev sjukskriven i augusti och började arbeta hemifrån på 25% i oktober (utan dator och dylikt) och inte handlat mat eller något annat sedan juli så går det faktiskt bra att bo icke elsanerat igen. Kommer inte att kunna vistas i vanligt äldreboende med lysrör och mobiler. TV går ju att undvika. Fast jag är ju bara 33 år så det är ett tag kvar.
- Vi sålde huset intill masten och flyttade till ett annat hus i augusti 1999. I slutet av april kom det upp en flaggstång med sändare 500 m från vårt hus (den är överklagad men ej avgjord). Jag protesterade i början av maj till Miljöhälsoskyddsnämnden, men efter ett par veckor var det lugnt. Någon form av omriktning eller avskärmning har gjorts av 3GIS, men de har inte erkänt detta.
- 1997 elsanerades huvuddelen av bostaden. Ingen ekonomisk hjälp från kommunen! Även elsanerad telefon, arbetslampa och TV-skåp införskaffades.
- Klarar min bostad och arbetsplats, men inte min mammas larmanordning, dvs. sådant som finns på äldreboende.

Län: H Kalmar län

Totalt antal medlemmar:	84	
Totalt antal svar:	23	Därav 19 kvinnor och 4 män
Antal elflyktingar:	16	Utgör 19 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

9	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
4	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
8	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
3	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 9
9	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, ' men av olika anledningar inte kan
16	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
5	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
21	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
5	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Min boendemiljö är så dålig sedan aug -05 pga. 2 nya mobilmaster, 3G ca. 2,5 km från min bostad. Hela min tillvaro har rasat samman, orkar ingenting, sover ej trots min baldakin. Vet ej vart jag skall ta vägen. Min bostad är delvis elsanerad. Hjälp önskas snarast.
- De sista månaderna innan elsaneringen fick hela familjen (2 vuxna och 3 barn) leva med allt urdraget, levande ljus, mat lagad på vedspis osv. Nu, tre år senare, klarar jag att familjen ser på TV, använder dator osv., men fortfarande inte under obegränsad tid. Mår fortfarande väldigt dåligt av affärer, bank, vårdcentral osv. Tur att vi bor i eget hus med stor tomt. Skulle inte klara lägenhet med grannars mobiler, TV, CD, dator, även om de är på standby.
- Får problem i min nuvarande bostad när det är disigt väder. Reagerar troligen på flyget. Kan se att magnetfälten ökar vertikalt med hjälp av Friman altern. magn. field meter, MF-3. Vet ju inte om det skulle bli bättre någon annan stans. Har skärmat ett rum med nät där jag sover. Nätet skärmar dock inte av de fält som vi tror härrör från flyget. Bor under en flygkorridor.
- Svårt att vistas i olika sjukvårdsinrättningar som vårdcentral, sjukhus, sjukgymnastik m.m.
- Har högspänningsledning nära hemmet. Har DECT-telefon + datorer (9 st) på arbetet. Har ofta ögonbesvär, illamående, hjärtklappning på arbetet - ej hemma. Sanerat hemma så gott jag kunnat. Ingen mobil på, kontakter urdragna som ej används, släckta lampor om de ej behövs. Vet ej så mycket om hur man elsanerar eller skyddar sig mot all strålning - ännu.
- Okunskap hos de flesta svenska myndigheter gör magn-, el- och strålsituationen olidligt svår för mig. Kommunerna måste börja ta sitt ansvar och vidta åtgärder som t.ex. att låta mäta för att koppla ihop strålning med ohälsa, nya sjukdomar. SSI, Statens Strålskyddsinstitut, saknar kunskaper för att förstå vad som händer med människor. Likaså är det med Socialstyrelsen. Allt skall tystas kring denna problematik. (Kopia medsänd på Länsstyrelsens svar på länsföreningens förfrågan angående hälsoeffekter av utbyggnad av trådlöst bredband. Kontenta: Länsstyrelsen saknar egen vetenskaplig kompetens.)

- Bor i nedgrävd källare i egen villa sedan GSM-sändare monterades -95/-96. Har el men ej mobil, dator, TV, lysrör, trådlös telefon etc.
- Har delvis sanerad bostad. För tillfället använder inte grannarna sin DECT-telefon, men de har inte lovat att låta bli för gott.
- 1991 flyttade jag från radhus till villa. 1994 flyttade jag pga. min mans arbete till tegelvilla i Lycksele. Där jordade vi vattenledningarna samt installerade ett filter - STOR förbättring. 1999 flytt pga. min mans arbete till H-län. Hus med eternitplattor. Har satt in samma filter. Inte lika bra här men jag har ändå blivit mycket, mycket bättre tack vare filtret. Pga. kvicksilverförgiftning har jag inte arbetet på 18 år, men ska nu prova att arbeta 12%.
- Jag har många master i min närhet. Grannens parabol på ca. 10 m avstånd. DECT-telefoner. Bor högt på ett berg mot stan.
- Önskar fly till Skåne (Halland), typ pensionatboende vid kusten, tillfälligt och senare permanent. Brådskanie!
- Bostaden har fungerat bra men det gör den inte längre. Det har hänt något efter införandet av bredband. Måste skaffa annan bostad.
- Har en 3G-antenn (på en skola) ca 200 m från hemmet. Är i nivå med hemmets övervakning vilket försvårar längre vistelse i delar av övervakningen. Symtomen är dock inte så kraftiga att jag akut behövt flytta, men en flytt till lågstrålande område skulle säkert förbättra mitt totala hälsotillstånd. Svårt dock pga. familjesituation, ekonomi m.m.
- Jag har varit elöverkänslig i flera år - utan att ha varit riktigt medveten om vad det var jag drabbats av. Jag har reagerat när jag åkt tåg, efter tandläkarbesök, vid användningen av en elektrisk skruvdragare, vid besök i tvättstugan m.m. Symtomen är då trötthet, omväxlande värme - och köldkänsla, frossa etc. Jag reagerar även på datorer, TV, lysrör, lampor m.m. Symtomen är då värmekänsla, koncentrations-svårigheter m.m.

Län: I   Gotlands län

Totalt antal medlemmar:	16	
Totalt antal svar:	2	Därav 1 kvinna och 1 man
Antal elflyktingar:	1	Utgör 6 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

2	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
0	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
1	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
0	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 0
1	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
0	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
0	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
1	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
0	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Kommentarer till enkätsvaren:

- Första boendet i Helsingborg hos dotter/barnbarn. Nuvarande boende på Gotland, BR-lägenhet. Omöjligt besöka mina närmaste (två master). Återhämtningsbostaden störs sedan september -05 av en TV-mast, annars inga grannar, elkabel eller telefontrådar. BR-lägenhet med "inbyggd" digital-TV och lägenheter runt omkring. Överallt på Gotland: TV- mobilmaster, digital-TV och fjärravlästa mätare.

- Varför godtar inte försäkringsläkare att personer förtidspensioneras pga. "elöverkänslighet", utan kräver en "psykisk" diagnos? Något som kan upplevas som förnedrande när man i övrigt är fullt frisk! Att leva i husvagn är tjtigt i längden. Jag har överlevt så här sedan julen 1991.

Län: K   Blekinge län

Totalt antal medlemmar:	25	
Totalt antal svar:	8	Därav 5 kvinnor och 3 män
Antal elflyktingar:	4	Utgör 16 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

4	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
0	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
1	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
3	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 4
3	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
6	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
2	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
4	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
0	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Har varit och är överkänslig mot CAD-datormiljö med hudproblem m.m. Har fått problem med boende efter att fått en 3G-sändare c:a 600 m från huset samt GSM-sändare och 3G-sändare 250 m från huset. Har tvingats köpa sommarstuga i lugnare område. Delvis skärmat av sovrums med alu-nät och alu-folie.

- Kämpar mot uppförande av 3G-mast i närheten. Om den kommer upp får vi flytta.

Har flyttat 2 gånger och måste kanske flytta ytterligare en gång om den mast som planeras kommer att sättas upp.

- Får hembesök av läkare pga. MS-liknande neurologiska symtom. Kan ej få diagnos (är gravt elöverkänslig). Måste till sjukhus då, det går inte. Min situation är odräglig. Bor i hus i Kallinge. Radar på 2 km från civil och militärflyget F17 i NV. I norr en 3G-mast 700 m bort. I väster en 3G-mast 650 m bort. I söder vattentorn med 5-6 antenner minst. Polis, flyg, radio bl.a. + mobilmaster på vardera sidan om vattentornet. Detta på 1500 m från hus och sovrums. Uppmätt i sovrums GSM 900, GSM 1800, HI3G och DECT. Uppmätt i vardagsrum GSM 900, GSM 1800, UMTS 3G. Kan bara gå ut en kort stund utanför huset. Mår JÄTTEDÅLIGT!

- Bor i torp, 1700-tal. Helt utan el, vatten och avlopp. Har flyttat pga. dålig elmiljö c:a 10 gånger. Största problemet med bostad är att undvika digital-TV, mobilmaster, DECT-telefoner och elstängsel.

- Fick för 1,5 år sedan en 3G-mast c:a 150 m från huset. Bor på landet i ett fritt läge annars. Blev sjuk i samband med masten (samma dag). Familjesituationen är sådan att vi inte kan flytta. Har skaffat en sovbaldakin av Swisshield som gör det bättre.

Län: (L)M Skåne Län

Totalt antal medlemmar:	341	
Totalt antal svar:	37	Därav 30 kvinnor och 7 män
Antal elflyktingar :	33	Utgör 10.% av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

25	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
3	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
10	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
13	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 28
14	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
23	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
6	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
32	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
3	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Jag får hyra en bostad (hus) som är passande för mig, då jag själv kan justera elen. Har ett litet hus vid sidan om där jag kan ha frysboxen. Oljepannan finns där också, så det är rätt snällt. Det är ej färdigsanerat ännu. Jag har stora problem, tål ingen el, lampor, TV, data, mobil, digitalt m.m. Det har kostat mig allt jag har och lite till. (Kämpar hela tiden.) Får be om hjälp till allt. Jag "bodde" förut i Lunds kommun under absurda förhållanden i över 10 år. Nu har jag flyttat till ett fungerande boende. Ska ekonomin styra ens sätt att bo? Alla har inte råd att köpa sig ett hus. Jag har gasspis, få elektriska apparater o.s.v. De befintliga ledningarna är däremot kvar och inkopplade. Mitt tidigare problem hade enkelt kunnat klaras om samhället medverkat till att jag fått flytta till ett friliggande hus. Där gick mitt problem att lösa. Klädkammarboende i 10 år är under rimlig standard.
- Vi har byggt ett nytt hus och delvis sanerat det från strålning.
- Vi ska bygga ett nytt hus i skogen till våren. Just nu kontrollerar vi allt material, uppvärmningssätt m.m. för att kunna bo kvar. Hur många gånger ska man behöva flytta? Hoppas detta blir sista gången.
- Flyttat från storstad (Malmö) till landet, där f.d. sommarstugan totalrenoverats och elsanerats, så att jag kan bo där nu.
- Tanken på att fly finns, men för tillfället är det inte högaktuellt. Enligt PTS har jag 5 mobilmaster 400-900 m från min bostad. Ligger ibland över på vår båt istället. Där mår jag bättre. Fantiserar ibland om att dra igång ett projekt för byggande av ett elsanerat seniorboende.
- Använder Swiss-shield kläder för att överhuvudtaget kunna vistas utomhus en stund då och då.
- Inte så elsanerat som det borde vara. Avstängd el, 24 volts likström till lampor. Annars gasol till spis och kyl. Mår mycket sämre sedan 3G sändarna har kommit upp.

- Sover borta på natten. Kan inte vara inne när el-pannan är påslagen. Har fått nya grannar, nu är jag mycket sämre än innan. De som jag övernattar hos skall flytta till lägenhet i mars och har sålt huset. Då bli jag hemlös. Jag är 70 år gammal och har flera kroniska sjukdomar. Ingen hjälp från kommunen, "eget ansvar".
- Vid akut insjuknande 1996 flytt till husvagn med dygnetrunt-boende i ca 3,5 månader.
- Vistas huvudsakligen i "lånad" elfri sommarstuga. I min elsanerade bostad, som jag är mantalsskriven i, kan jag endast vistas i under korta stunder och borde flytta, men vart? Hela Sverige är ju snart mikrovågsbestrålat (vår ekonomi tillåter ej att vi flyttar upprepade gånger).
- Att vara så här hårt drabbad är ett djävulskt helvete! Att ha familj är närmast omöjligt. I stort sett finns ingen, som vill leva ihop med en, som är så här svårt skadad.
- Lever med stearinljus och fotogen och gasspis. Har en skärmad kabel till ett husvagnskylskåp. En skärmad lampa från Sunflex.
- Blev elkänslig hösten -97. Hade dock turen att känna en person med samma problem, vilket ledde till att jag snabbt kunde vidta åtgärder i mitt hem. Redan efter 3 månader vidtog vi de första åtgärderna, vilket blev min räddning. Hann aldrig bli så sjuk att jag var tvungen att fly. Hade dessutom turen att träffa en läkare som "trodde" på mig och hjälpte mig med de åtgärder som behövdes på jobbet. Kan i dag jobba 100%, kroppen hinner återhämta sig de timmar jag vistas hemma.
- Hyr bostad, tillfälligt, måste hitta något eget. Ägaren behöver snart sitt hus.
- Just nu håller man på att bygga en mobilmast 800-900 m från vårt hus. Sen vet vi inte om vi kan bo kvar i vårt elsanerade hus, där vi trivs mycket bra och jag mår bra. Vi kan ta emot vänner, barn, barnbarn, jag har en bra ateljé, jag är textilkonstnär. Vi överklagar till kommunen och miljö- och hälsoskyddsnämnden. Jag är 67 år och min man är 72 år. Vi vill inte flytta igen! Vi flyttade hit 1999, för jag var väldigt dålig av elmiljön omkring.
- Bodde tidigare på 3:e våningen. 1996 fick min man stroke, fick lägenhet centralt i Kungälv, 1:a våningen där jag mådde väldigt dåligt. Visade sig att el-centralen låg under vår lägenhet. Fick då flytta till vårt sommarställe vid havet, 2 mil från Kungälv. Fick köpa gasolspis, kamin och slangtelefon.
- Undviker helt lysrör, datorer och mobiltelefoner. Har anpassad arbetsplats. Inga onödiga maskiner i huset eller stugan.
- Då den enda vägen att verka för ett bostadsanpassningsbidrag, som hjälp till överlevnad i hemmet, är att påverka kommunens inställning politiskt - förstår jag inte riktigt inriktningen på den här välmeningen.
- Har bytt all el i huset och planerar nästa år att installera oljefyllda element. Har nu en ålderstigen oljepanna. Flyttat fyra gånger nu. Sista gången pga. grannens DECT-telefon. Hittat lågstrålande område, men att handla i stan är stor pina. Får hjärtbesvär och medicinen ger biverkningar. Vårdcentralen är okunnig om dessa problem. Är amalgamskadad och har sanerat utomlands.
- Jag och min familj tvingades flytta 1993 pga. höga magnetfält i det område vi bodde i. Sen tvingades vi flytta igen 1998 pga. mobilsändare. Nu skulle jag/vi behöva flytta igen pga. mobilsändare men vet inte vart. Jag är tvungen att vistas ute, borta från sändarna ca. 4-6 timmar per dag och ibland bo på annat ställe.
- Vart skall man flytta om boendemiljön är för dålig? Vissa saker är åtgärdade i bostaden. Finns det äldreboende för elöverkänsliga? Familjen, 5 personer, har fått leva med stearinljus och fotogenlampa.

- Tack för att ni kämpar för "elfria zoner", gärna i Skåne TACK!
- Bor på landet, gynnsamt, men har ingen ström kopplad till huset (endast en propp i nödfall). Det vill säga, ingen TV, radio, dator eller liknande, endast stearinljus. Stort besvär med telefon.
- Använt husvagnens gasolkök (på tomten) för att kunna laga mat.
- Flytt -98, -99 och 2000, besvärade av både el/frekvens, ljud- och ljuskänslighet. Har bostad i atriumhus med 4 hus på samma platta. Garagelänga och förråd (med proppskåp för eluttag i garaget för motor-/kupévärmare) inbyggt i husen. Parkeringsplats intill. Många nya bilar med larm, kodlås till dörrar m.m. Transformatorstation ca. 25 m från bostaden. Grannarna har mobiltelefoner, DECT-telefoner och flera trådlösa apparater. Mobilmast för 3G 250-300 m från bostaden. Åtta master i kommunen på mindre än två km avstånd, järnväg, motorväg, flyg (känner av radarn o.d.) Högspänningsledning ca. 1000m från bostaden, värmepumpar. Gatsopningsmaskin är förödande. Ingen belysning, ingen elvärme där jag vistas (proppar urtagna). Använder skyddskläder, tygavskärmning i sovrummet. Mår inte bra någonstans i huset. Säng och läsfätölj är de enda där det fungerar något så när. Bara en dag sedan mars -04 känt frihet och det var när stormen Gudrun härjade i Skåne.
- Boendemiljö, "levande död", kan ej åka bil, ej vara någonstans, varje dag en plåga. Har så ont efter galloperation + förmodligen nya njurstenar, tjocktarm helt förstörd. Elen gör att jag bränns sönder. Kan ej bygga Faradays bur till skydd för el, tål ej trä eller aluminiumnät. Mast ca. 1 km ifrån, men LAN-mast närmare och digitala elmätare. Pga. total luktöverkänslighet kan jag ej flytta. Har testat andra hus, luktar ännu mer, men mindre avgaser, men mer lukter pga. lantbruk, grannar som vedeldar m.m. Är fånge i ett rum i eget hus. Kan ej vara i övriga rum, ej gå ut pga. gatlyktor och avgaser. Skruvar ur proppar, kopplar bort el-ledningar men behöver el till spis, kyl, frys och värmepanna, tål ej gasol. Tål ej mina tänder, har 19 kvar, bara att dra ut nu, tål ej lagningarna. Blivit så sjuk efter rotfyllning + datarouter, dator, mobil, DECT-telefon. HJÄLP. För mig finns ingen hjälp.
- Vistas huvudsakligen i en el-fri "Friggebod" uppsatt på tomten - den omkringliggande miljön är emellertid dålig. Men vart skall man flytta? Det skulle verkligen behövas lågstrålande zoner.
- Det har nyligen kommit upp 3G-mast ca. 2 km från min bostad, så jag vet inte om jag kan bo kvar här i mitt gamla föräldrahem på landet. Är en 68-årig änka som inte vet vart jag ska ta vägen om jag inte kan bo här. Flyttade 1990 från Hässleholm hit ut på landet. En tid bodde jag i husvagn.
- Grannarnas bärbara telefoner (DECT) och gatubelysningen ger mig besvär.
- Ni sänder ut förfrågan på förfrågan, lappar hit och dit. Skaffa fler medlemmar. Allt har man gjort. Vad gör Ni. Hör aldrig nämnas i massmedia. Vad gör ni för elflyktingarna. Inget på dessa 6 år som jag varit elflykting. Mycket dåligt! - Bor i barack utan el sedan 6 år.

Län: N Hallands län

Totalt antal medlemmar:	81	
Totalt antal svar:	16	Därav 14 kvinnor och 2 män
Antal elflyktingar:	15	Utgör 19 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

9	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
0	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
2	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
6	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 15
5	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
9	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
5	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
14	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
4	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Bor i villa som är elsanerad med 75 % bidrag från Falkenbergs kommun 1998. Men rädslan finns ständigt att en mobilmast ska komma upp. Har lyckats stoppa det genom namninsamling. Tack kära vänner för allt arbete ni gör i förbundet.
- Bor i ett hus på landet. Ej elsanerat men alla ledningar och uttag är jordade. Har inte sett på TV eller hört på radio på 10 år. Nu har jag skaffat mig en TV-möbel. Kan därför se på nyheter-na kl. 18, men ej mer. Använder mig av stearinljus när jag läser under mörka tiden. I köket har jag nu prövat med en lampa som är skärmad, känns ganska bra. Skulle önska att det fanns ett boende i närheten som man skulle kunna bo i om man blev för dålig.
- Om jag inte fått råd och hjälp med att jorda kraftigt hade jag inte kunnat bo kvar. Dessutom är TV:n utbytt. Telefonen extra jordad utifrån m.m. Jag ställer gärna upp om någon vill veta hur det är gjort. Tack för att du medverkar till denna undersökning.
- 65 000:-. Ingen som helst hjälp från kommunen. Man kan inte få bostadsanpassningsbidrag till elsanering i Kungsbacka kommun. Ett mobilmastärende, som nu ligger i Regeringsrätten, kan avgöra om vi kan bo kvar. Operatören 3's förslag på alternativ placering innebär att masten placeras 2 - 300 m. från vår villa och vår granne, en förskola!
- Elsaneringen har kostat oss nästan 200 000:- (inklusive gasspis och sänghimmel). Inköp av dieselbil
- Stänger av strömmen i sovrum och angränsande rum på natten, även nollan. Syr kläder för både natt och dag av avskärmningstyg för att kunna vistas i vårt hus med grannar runt om som har massor av trådlös teknik. Har sökt bidrag till baldakin, gardiner och kläder, via terapeut, hos kommunen. Har ej TV, dator, Fax, DECT-telefon eller onödig belysning. Min man snarkar ej när han sover med avskärmningsluva, kissar få gånger nattetid med avskärmningspyjamas. Detta har gjort vår sömn lugnare för oss båda. En tanke att föra vidare till män med prostataproblem. Kan vara frekvensproblem?

- Jag påverkas inte direkt av trådbunden energi. Det jag påverkas av är luftburen energi typ mobiltelefoner och flyg som förorenar luften
- Har elsanerat delvis. Har en sjuk man. Vet ingenstans att ta vägen, kan bli sämre än här. Vågar inte chansa. Master överallt. Gatlyktan utanför är nedsläckt. Mycket lastbilar genom samhället.
- Jag mår bra i min lägenhet i hyreshus. Jag är inte extremt överkänslig, men på offentliga platser som bank, bibliotek, cafe, restaurang och på äldreboende, vårdcentral, sjukhus mår jag dåligt. Mår oftast dåligt hemma hos andra med mycket hemmaprylar. Har själv bara glödlampor, kyl och spis. Detta klarar jag, men ej mobil, trådlös telefon, lysrör, lågenergilampor, dator.
- Kan inte hälsa på min mor på äldreboendet pga. strålningen. Har bott i nuvarande bostaden i 9 år. Känt av magnetfält och strålning till och från. Har fått symtom dagtid i ett av 3 rum, har knappt kunnat vistas där på alla år. Har vädjat om hjälp till annat boende i tio år, till kommunalråd, socialtjänst, landstingspolitiker m.fl. Mått bättre i bostaden till ganska nyligen. Kan bero på att en granne snett emot har vridit sin parabol?
- Har en elsanerad sommarstuga där jag ibland tillbringar några dagar då och då. Även där börjar jag känna av att jag inte mår bra.

Län: O(PR) Västra Götalands län

Totalt antal medlemmar:	447	
Totalt antal svar:	95	Därav 78 kvinnor och 17 män
Antal elflyktingar:	74	Utgör 17 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

46	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
10	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
26	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
26	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 59
36	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
47	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
34	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
80	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
14	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- År 2005 uppkom en 3G-mast intill vår fastighet där jag har en portabel stuga. Jag befinner mig i den när jag mår dåligt. Har nu ej kunnat använda mig av den pga. masten. Har klagat hos Länsstyrelsen men får ej gehör. Ej heller i Miljödomstolen. Har även fått motgångar från Länsstyrelse och kommun för min stuga på hjul. Får flytta den var sjätte månad. Byggnadsnämndens krav, högst en månad.
- Vi har flyttat ut på landet till eget boende samt har bara ett fåtal grannar, vilka bor flera hundra meter ifrån oss.
- Jag bor idag i ett nybyggt, elsanerat hus, i skogen på en strålningsfri plats. Av denna sanering har jag börjat självläka och kan vistas kortare stunder i samhället. Mina barn fick under ett års tid bo hos släktingar och jag i en husvagn. Men nu är familjen enad sedan ett år tillbaka. Jag råkade ut för en strålningsolycka 2003.
- Jag bor i en isolerad stålcontainer utan fönster. 2,8 kilometer till 3G-mast, 500 meter till granne, ingen el inom 500 m. Måste ändå vara i baldakin i containern för att orka.
- Återhämtning i husvagn vissa tider. Skruvar ur proppar, stänger av all el nattetid - kallt och mörkt. Har haft det så i ca 15 år. Är 67 år och mycket orolig för framtiden, vård - äldreboende osv. Maken är 74 år och har sina besvär, väldigt ont i ben och rygg, orkar snart inte bära in ved och elda i kaminen som ger otillräcklig värme. Bara en tidsfråga då vi måste få enklare boende, men var??? Ingen i närheten som kan hjälpa.
- Då kommunerna struntar i elöverkänsliga, kan vi tvingas flytta gång på gång när de beviljar bygglov för nya basstationer. För övrigt sorterar kommunerna bort elöverkänsliga så att de inte får något bidrag eller hjälp. Kommunerna vill att "vi skall anpassa oss". Undrar om en nőtaller-giker kan anpassa sig till att äta nötter.
- Anledningen till att flyttning ej skett ännu, fast det borde skett för länge sedan, är svårigheten att hitta lågstrålande boende någonstans och pga. flera andra handikapp.

- Har gjort vissa elsaneringsåtgärder, tagit bort dimmers, lysrör, skruvat ur proppar, har 3 nätfrånslagare, installerat centraldammsugare. Ska ta av ingående vattenrör och sätta in 50 cm plaströr. Köpt dieselbil. Har byggt en "Faradays bur" i metallnät att sova i, vistas i vid påverkan både utifrån grannar och vid egna t.ex. spis, tvättmaskin och diskmaskin. Avstår från mobiltelefon, data, parabol, digital TV-box m.m. Behöver min "Faradays bur" på äldreboende och sjukhus. Känner en man som inte har råd att vara med i förbundet. Sjukpenning indragen, överklagat, ej svar. Bor i Värmland, sitter i "bur", flytt från master, flyttat flera gånger.
- Har satt upp aluminiumduk för alla fönster. Studerande son flyttat hemifrån p.g.a. att många studier görs i dator. Maken är arbetsskadad och måste använda eldrivna verktyg. "Måste nog flytta ifrån varandra". Klarar ej att köra bil, ej heller att gå in i mataffärer m.m. Vart tar jag vägen?
- Mannen - känslig för el och mikrovågor. Kvinna - känslig för mikrovågor. Även tre av barnen bl.a. huvudvärk vid mikrovågsstrålning. Har fått fly från egna bostaden då 3G-mast sattes upp en bit från hemmet med fri sikt. Bott i lånad bostad i ett och ett halvt år. Därefter satt upp kycklingnät mellan de två olika basstationerna och hemmet. 28 m långt och 7,1 m högt och dubbelt, samt mot den ena sändaren ytterligare dubbelt nät längst bak i trädgården. Nätbolag infört extra jordning vid elcentralen. Lever med sparsam elanvändning. Har behov av många ytterligare åtgärder.
- Pensionär - bor idag i en radhusgavel, nära äldreboende (tidigare pensionärlägenhet). Har inköpt BEMI3, klarar boende upp till 65 dBuV/m, (tidigare boende 105 dBuV/m). Denna apparat är toppen! Äldreboendet här har mer än 100 dBuV/m, men mitt boende här, om ingenting inträffar med flera master, bör jag klara av så länge jag lever.
- Bra jordning är A och O. Samjordning av transformatorstationer, se boken "Frekvenskänslig". Åtgärda Leylinjen genom att Vattenfall t.ex. gräver upp 20 m jordlina tvärs över. I Halland har Sydkraft t.ex. flyttat en transformator pga. Leylinjer ett antal hundra meter från f.d. bostadsmisters hem. Potentialutjämning också för oss - det är krav för ko-stallar t.ex.
- Mår mycket sämre nu när hösten har kommit. Har svårt att åka spårvagn och vistas på allmänna platser. Värst är vårdcentraler och dylikt. Ligger mest och vilar, sover periodvis dåligt och har stora problem med alla slemhinnor i kroppen dvs. hals, öron, näsa, luftrör och mag-tarmkanal samt gyn-huden, sämre nu än i somras. Är ständigt utmattad med värk i huvud, käkar och leder (amalgamskadad + sanerad 2001).
- Jag har väldigt svårt att avgöra vad det är som gör att jag mår sämre i vissa miljöer eller vissa dagar. Jag tror att även kemikalier påverkar mig. I vårt sovrum är det totalt elfritt när jag sover och det tror jag är det bästa vi gjort.
- Jag söker efter en annan lägenhet men det är svårt. Bor nära 3G-master och är jättedålig.
- Har varit elöverkänslig sedan 1995 och mår inte bra i min nuvarande lägenhet och har ingen annan bostad för återhämtning även om jag skulle behöva. Har endast vanligt jordade kontakter i hela lägenheten, 2 st jordade och skärmade huvudkablar, jordat skåp till automatsäkringar, jordat balkonggolv som är av aluminium, jordat och skärmat vissa lampor, har elsanerat telefon. Har sedan 2001 varit i kontakt med fastighetskontoret angående bostadsanpassningsbidrag till elsanering men har fått besked på telefon att de bara skall pröva ett fall när det gäller elsanerat boende. När jag flyttade till nuvarande adress gjorde Familjebostäder vissa av de ovan nämnda åtgärder, vilket gjorde att jag inte orkat driva ärendet vidare, men nu måste jag. Jag skulle vara mycket tacksam om ni har möjlighet att höra av er om tips på hur jag skall gå till väga ang. bostadsanpassningsbidrag till elsanerat boende. Med tanke på ett tillgängligt samhälle för alla till år 2010, borde det väl bli lättare?

- Vi håller på att leta efter en dräglig bostad för mig och min familj på fyra personer. Det är inte det lättaste, eftersom de sladdlösa finns överallt och räckvidden är stor, även ute på landet.
- Har sökt bostadsanpassningsbidrag för elsanering, fått avslag, överklagat och fått avslag i Kammarrätten.
- För att kunna arbeta och ha tillgång till dagis behöver jag bo i närheten av Göteborg. Vi bor fem personer i en 3:a men vågar ej flytta - det kan bli värre. Där vi nu bor är den högfrekventa strålningen relativt låg (uppmätt).
- Jag är ensamstående, bor i 2-plans radhus och varit sjuk sedan år 2000. Arbetade tills jag blev sjuk vid 67-års ålder. Vi har elsanerat, men jag har mycket starka elektromagnetiska fält i golven, från extra toalett, hall och till diskbänk i kök. Har två grannar åt ett håll och 3 åt andra hållet. Fälten följer vattenrören (kallvatten och dränering). Ingen vet hur man kan isolera detta. Jag har anlitat el-firmor, rörfirmor samt Göteborgs energi.
- Min återhämtningsbostad är min sommarstuga. Jag har egentligen inte råd och ork att ha den kvar, men vågar inte göra mig av med den. Miljön där håller också på att försämrats. Ökat antal master och införandet av kommunalt VA, pumphus utanför min tomt o.s.v.
- Finns ingen åtgärd att göra som jag tål och som fungerar i min nuvarande bostad .
- En ny mast är beviljad 180 m från min bostad trots många överklaganden ända upp i Kammarrätten. Jag måste nu flytta till annan bostad. Men vart? Jag bor nu i en ny elsanerad villa sedan fem år tillbaka.
- Bad grannen i lägenheten bredvid att ta bort DECT-telefonen, vilket de ej ville göra. Hyresgäst-föreningen ej till någon hjälp. Satte upp nät framför sovrummet för att minska strålningen från en 3G-mast. Det blev dock liten effekt eftersom grannen hade en DECT-telefon. Tål ej det nya digitala trygghetslarmet som finns på äldreboenden.
- Om master sätts upp nära här - då får jag flytta. Talar med grannarna om att ej ha sladdlös telefon, ännu ej något resultat. Känner av DVD hos grannen. Känner en osäkerhet om hur länge jag kan bo här - och därefter?
- Hade förmånen att kunna flytta till elsanerat friliggande hus ungefär ett år efter att min elöverkänslighet bröt ut. Bodde då i hyreslägenhet. Det året jag bodde i lägenheten hoppas jag att jag slipper uppleva igen. Det var vidrigt. Vill också nämna att jag kände en kvinna i Göteborg som tog livet av sig (2004) pga. sin svåra elöverkänslighet. Hon bodde i elsanerat hus i tätort men var ändå väldigt dålig. Bodde en period i husvagn. Hon hade man och barn.
- Känner av datorn, skulle behöva en annan för att kunna skriva min bok. - Bodde hos min syster i Stockholm, kramper i hela kroppen. Blev tvångsintagen på Falköpings sjukhus. Det var obehagligt i hela kroppen. Kände av guldhalsbandet där jag låg i sjuksängen. Känner en elöverkänslig pensionär i Solna som inte vet om att hon är det.
- Jag borde flytta men har inget bra ställe att flytta till - orkar ej. Har skaffat sänghimmel av mikrovägsreflekterande tyg för att undvika grannarnas strålning.
- Flytt från gemensamt hem och make (efter 40 års gemensamt liv), ändå är gemensamma hemmet elsanerat. Kan besöka hemmet några timmar emellanåt, sover då i baldakin. Bär skyddskläder då jag lämnar torpet i skogen.
- Sjuk 1993 - 1996. Elsanering på arbetet och förändrad arbetssituation och senare byte av jobb har gjort mig "frisk". Arbetar i dag utan elsanering vid dator, med lysrör, DECT-telefon/mobiltelefon hela dagarna, vilket jag inte klarade 1993 - 1996. Hoppas och tror att det ska fortsätta så.

- Hyr idag en extra lägenhet, där vi har dator, TV m.m., som jag inte tål. Detta för att övriga medlemmar i familjen inte skall behöva vara utan TV och dator. Har köpt en sängbaldakin, där jag sover om natten, och använder för el-vila då belastningen blivit för stor. Skulle egentligen behöva bo mera skyddat. Blev sämre våren 2003 då 3G började köra igång sitt nät.
- Har varit tvungen att flytta från elsanerad villa pga. att kommunen sade ja till en 3G-mast 200m från min bostad. Fick leta i 1,5 år under tiden vi överklagade. Till slut fick vi tag i nytt boende. Ny elsanering ur egen ficka på 100 000:-. Mer behöver göras. Har låg "utestrålning" nu. När måste vi flytta från detta?
- Vill försöka bo kvar, men har stora problem med lågt flygande JAS- och Viggenplan m.m. Jag bor ju i en militär kommun och har inte ens försökt att påverka Försvarmakten. Har inte kunnat lämna mitt hem på två och ett halvt år.
- Har tre master 280 m från bostaden, som jag känner av. Har elsanerat bostaden till viss del. Använder ej rum som vetter mot master och granne.
- Med alla 3G-master borde väl alla drabbade vara elflyktingar. Hur orka flytta? Angående nytt boende - har varit pilotfall för FEB-väst. Kan inte påstå att jag fått någon positiv effekt av det mot kommunen.
- Närmsta grannar vidtalade om DECT-telefoner m.m.
- Sover under baldakin från ELRO. Har delat ut upplysningar om DECT-telefonernas farliga strålning till 10 st grannar i villaområdet. Periodvis har vi letat efter ny bostad men har inte funnit någon med låg strålning.
- Den 21 augusti 2004 tvingades jag att fly till elfritt boende i Värmland - 6 km till 3G-mast. Från och med januari 2005 bor jag i husvagn nedanför vårt hus. Har en 3G-mast 1 km från bostaden. Vi har inte gjort några andra åtgärder eftersom boendet känns väldigt osäkert med ny elmätare, trådlöst bredband och digital-TV. Känns väldigt osäkert att byta bostad då man inte vet var 3G-masterna kommer upp. Skruvar ur proppar då jag är i bostaden.
- Varit miljöflykting i 15 år.
- Har de flesta "proppar" urdragna. Stearinljus + fotogenlampa gäller som ljuskälla, värme enbart från en gammal köksspis. Mycket tveksamt om jag kommer att kunna vistas i vanligt äldreboende. Klarar mig hyfsat då jag är hemma i torpet, blir dålig efter utfärder i t.ex. staden.
- Jag har på ytterdörrarna och i tvättstugan satt upp skyltar om förbud mot mobiltelefon med förklarande text, vilket efterlevs relativt väl (jag har bostad i hyreshus).
- Jag är måttligt överkänslig. Har elsanerat min villa och har klarat mig mycket bra hela sommaren. Men nu kommer vintern och det blir mycket strömförbrukning i transformatorn som ligger bakom vårt hus och jag får ont i kroppen (värk och sveda). Kommer att sälja villan och flytta till landet.
- Sover i en baldakin för att klara en 3G-mast som står 3,5 km härifrån, fågelvägen. Blev väldigt dålig först: illamående, diarré, högt blodtryck, yr, sömnbesvär m.m. Tålde ej elspisen när jag sanerade tänderna från amalgam (kvicksilver), fick genast illamående och diarré. Det finns många lokaler jag inte kan gå till
- Vet inte hur jag skall göra för att undvika grannars strålning. Jag kommer inte att kunna vistas i vanligt äldreboende.
- Har dragit jordade ledningar i hela bostaden. Om ej lysrör - TV - elektriska apparater eller mobil finns i närheten kan jag bo i dagens äldreboende. Fläktarna är värst.

- Tvingades flytta pga. kemikalieöverkänsligheten: mögel, cigarettök och rengöringsmedlet som användes vid trappstädningen. Bor nu hos föräldrarna, men mår dåligt av mobilmasten som står mitt i samhället.
- Vi har bott utan el i nio år. Vinter - lägenhet i Skara utan el. Sommar - gammal omodern stuga utan el, vatten och avlopp.
- Jag har blivit mycket bättre sedan vi skaffade en baldakin och mer elfritt varje natt.
- Bor i delvis elsanerad bostad och använde husvagn i trädgården under elsaneringen. Klarar mobiltelefoner mycket bättre, även DECT-telefoner! TV och radio går också bra.
- Jag bor nu i ett äldre hus så långt från grannar att jag inte har ont av deras el. Har två mobilmaster i 90 graders vinkel 700 m och 1 km bort. När 3G kom blev jag sämre. Annars mår jag bra hemma jämfört med andra bostäder, men då jag även har MS, skulle jag behöva ett för mig enklare boende. Men var? Äldreboende är ett av de värsta ställena för en elöverkänslig. Jag kan inte bo där! (är nu 66 år).
- Mår just nu (sedan en tid tillbaka) väldigt bra. Har fått hjälp från en terapeut. Har ätit naturmediciner i 3 år och även fått annan behandling. Detta har hjälpt mig väldigt mycket. Fick tidigare flytta tillfälligt från min bostad.
- Bor i stort sett elsanerat, har eldstad i sommarbostad. Använder ej radiatorer, bytt till gasolspis, har 2 st. fotogenlampor varav en kombinerad med stearinljus, el för övrigt 15 W glödlampor. Tidigare bott i husvagn sommarhalvåret. Fick sjukpension 1995.
- Borde elsanera mera men har inte råd. En ny mast kom upp nära, men som tur var bakom ett berg, men miljön blev sämre, och jag med. Vet inte vad jag skall göra? Flytta men vart? Skulle vilja prova boende i helt elfri miljö och mastfritt för att prova om jag blev bättre i halsen. Har fått väldigt torra och besvärliga slemhinnor i halsen - svårt att äta och dricka. Men var?
- För återhämtning använder jag stugan i Tanums kommun. Den är byggd av stockvirke. Båda bostäderna är utrustade med skyddsgardiner. I Lund finns flera sändare i närheten och det är svårt att skydda sig från strålningen pga. DECT-telefoner, mikrovågsugnar och dylikt hos andra i huset. Här får jag högt blodtryck, rodnad, sömnstörningar och illamående. Strålningen är mellan -34 och -45 dBm med gardiner (-20 dBm i trapphuset). Inomhus i Tanum -55 dBm, utomhus -45 dBm med 3G-basanläggning på 370 meters avstånd.
- Vi har "vippsäkringar". Vi har elen avstängd i de delar av huset där jag vistas. Jobbigt i längden med bara levande ljus. Jag skulle behöva ekonomisk hjälp till elsanering av bostaden. Har sökt om BAB-bidrag men fått avslag.
- Bodde 7 månader i Värmland, flyttat ett par gånger redan. Hoppas nu på att få bo kvar där jag nu bor (inflyttad 05-06-06). Har i dagarna precis ansökt om elsanering. Kommunen har ingen erfarenhet alls av den sortens bostadsanpassning. Kanske jag behöver er, vi får se.
- Elsanerade 1992, bodde i ett elfritt torp och husvagn under tiden. Helt uteslutet för mig att bo i vanligt äldreboende.
- Jag har bytt bostad för 18 år sedan pga. besvär som senare visade sig vara el-relaterade. Symtomen var: insomni, buller, avsvimning, yrsel, trötthet, kramper, tinnitus, huvudvärk, ledvärk, hjärtbesvär och vaknat på nätterna pga. andningsbesvär. Bor nu i delvis elsanerad bostad, men borde flytta till bättre. Jag tål inte lysrör, lågenergilampor, dator, DECT-telefon eller mobiltelefon varför vistelse i vanligt äldreboende blir svårt. Känner 2 kvinnliga elflyktingar som inte är med i förbundet.

- Vi har själva betalat elsaneringen eftersom kommunen inte ger bidrag eller hjälp. Byggnadsnämndens ordförande säger att kommunen inte är skyldig att hjälpa till med annat boende om man skulle bli tvungen att flytta när 3G-masterna kommer upp.
- Vi har skärmat av väggarna mot våra grannar.
- Semestrar i husvagn. Övriga övernattningsställen kan vara förödande!
- Elsaneringen misslyckad pga. Vattenfalls orena- och högfrekventa el + otillräcklig jordning m.m. Har satsat ca 300 000:- på elsanering, nov -05 till feb -06. - Rena katastrofen. Har elstängsel 250 m bort. - Grannen stänger oftast av för min skull nu i vinter trots 6 hästar utomhus vid dagsljus. Borde ha återhämtningsbostad, men har ingen alls - tål inte någon el alls. Villalarm påkopplad hos grannen i Trollhättan, maj -04, sep./okt. -04.
- Vore tacksam om jag kunde få hjälp med vart man kan vända sig. Vi har vidtagit vissa åtgärder för att jag skulle kunna leva ett någorlunda drägligt liv här hemma. Vi har ingen mikro, ingen trådlös telefon, ingen video eller dator. Använder inte den fasta telefonen, utan när jag behöver ringa använder jag en Siemens M 65. Kan inte ha igång köksfläkten när jag lagar mat. Har gasolspis och gasolkylskåp. Kan inte vistas inne i stan utan att jag blir sjuk.
- Saknar egen bostad. Lånar/hyr sommarbostäder några månader i taget. För tillfället hyr jag ett hus som jag kan vara i 4 månader till (om inte en planerad mast kommer upp innan) sedan står jag helt utan bostad igen - har tappat räkningen på hur många gånger jag flyttat - nu finns det snart ingenstans att ta vägen.
- Kanske måste flytta om den 3G-mast med Y-sändare, som jag överklagat, ändå kommer upp 350 m från min elsanerade bostad.
- Vi, två elöverkänsliga, bor nu i en elfri bostad. Jag tycker det är konstigt att inte förbundet tagit tag i boendefrågan (lågstrålande områden) tidigare. De visste att det skulle bli problem.
- Har flyttat två gånger. Har ett drägligt boende nu, men hur länge? Skulle behöva en återhämtningsbostad.

Län: S   Värmlands län

Totalt antal medlemmar:	81	
Totalt antal svar:	17	Därav 14 kvinnor och 3 män
Antal elflyktingar:	15	Utgör 19 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

12	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
2	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
1	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
4	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 16
8	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
8	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
4	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
15	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
5	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Bor nu elfritt men kallt. Många elkänsliga vågar inte träda fram (gå med i förbundet) för de är rädda att få "ett löjes skimmer" över sig, utan åker "snålskjuts" på medlemmarnas bekostnad. Själv tål jag varken mikrovågor eller magnetfält
- Den nuvarande boendemiljön är dålig men frågan är om det går att hitta någon bättre då den totala strålningsmängden redan är förhållandevis låg.
- En 3G-mast har kommit upp ca 850 m från min bostad. Mycket orolig, även för den digitala avläsningen av elmätarna som börjar här år 2007. Min nya granne sedan 1,5 år hade DECT-telefon, fick problem med mina njurar. Jag ordnade en analog telefon istället och besvären försvann.
- Min bostad är helt utan elledningar.
- Blev överkänslig i juni 2002. Flydde mellan olika boenden. Bostaden elsanerades under hösten 2003. Kunde flytta tillbaka december 2003. I januari 2004 (efter 1 månad) började eländet igen. Flydde för gott. En 3G-mast började sända ca 3 km från vår bostad.
- Har flytt för andra gången från Tyresö. Flytten skedde aug/sep 2005 efter att de senaste 2 åren varit flykting (jag visste aldrig om jag kunde sova hemma pga. grannarnas datorer och parabol) Bor nu i ett åtgärdat (ej helt elsanerat) fristående hus. Det fungerar hyggligt. Första flytten varade 1991 - 94 långt ut på landsbygden.
- Pga. min elöverkänslighet blev jag tvungen att överge mitt hem i Skåne. Efter långvarigt letande hittade jag det huset som jag nu bor i och här har jag haft en dräglig tillvaro i drygt 2 år. Nu är jag tvungen att flytta igen (ägarens dotter ska ha huset) och det enda jag har fått tag på är ett hus långt bort i skogen och utan alla bekvämligheter. Är det meningen att man ska behöva leva i 1800 tals standard på 2000-talet? Det är priset som en del av oss får betala när våra kroppar inte orkar med det moderna samhället.

- Det räckte inte med att elsanera (mantlade kablar och att jorda ned). Jag blev då magnetfälts-sjuk ("ur askan i elden"). Mera om denna misslyckade elsanering har jag skrivit om i Ljusglimten.
- Skulle behöva elsanera mycket mera men har inte råd och får inga bidrag. El gör mig ännu känsligare för dofter. Förutom elöverkänslighet har jag diagnoserna: Guldallergi (2004), Tungmetallskada (2003) och Sensorisk hyperreaktivitet (2005) samt Borrelia 3 gånger på 4 år varav 3 år obehandlad (2000 - 2004).
- Påverkas av mobiltelefoner, flygplan, larm, telefonledningar. Pga. närhet till mina barnbarn vill jag inte flytta. Elsanering fungerade inte så nu är alla kablar och ledningar i och till huset borttagna. Nedgrävd ny elkabel till energihus. Bytt ut aluminiumplåttak till bränt tegel (ej betong). Använder Baldakin, SwissShield-gardiner och dress med huva. SwissShield fördraget för fönster och dress på hela dygnet, ändå påverkad mer eller mindre. Kan ej gå på vägen då telefonledningen är nedgrävd, har även problem med bilar, el-ledningar och el-stängsel. Det är mitt liv i flera år, så sorgligt. Är rekommenderad att ta bort nätet i betongen under bräderna som vi satte på 1985, då vi helrenoverade huset. Sen blev jag sjuk, maken ville skilja sig. Sedan flyttade min äldsta dotter och efter några år även min yngsta dotter. Det är storjordbruk runt mig med storladugård i två våningar och vägbommar. I två väderstreck är det kraftledningar. Innan ledningarna togs bort i huset bodde och låg jag i skogen och på åkrarna. Det var ett helvete. Nu är mitt hem ett fängelse med tortyrvågor. Har fått en del hjälp av kommunen.

Län: T Örebro län

Totalt antal medlemmar:	85	
Totalt antal svar:	14	Därav 13 kvinnor och 1 man
Antal elflyktingar:	12	Utgör 14 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

8	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
4	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
2	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
7	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 14
5	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
8	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
3	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
14	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
3	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Jag bor tillsammans med min man i vårt fritidshus som vi har elsanerat så gott det går. Vi får inte bort magnetfälten. Fritidshuset ligger i Askersunds kommun, vår villa där vi är skrivna ligger i xxx, men där vistas vi ej så ofta, den är inte elsanerad.
- Håller mig på avstånd från el hemma - vistas max några timmar på olämpliga platser utanför hemmet. Under 90-talet, då min son växte upp, skruvade vi i proppar till de platser där han behövde vara. Jag arbetade enbart med dagsljus/"snakelight", en arbetsplats utformad i hemmet helt utan el. Någoting har hänt senaste två åren som gör mig mer utsatt och besvären ökar snabbare (främst frät-känsla i ansiktet och sömnproblem). Vad detta kan leda till vet jag inte, sömnbrist får snabbt katastrofala följder. Men - inte tror jag mig kunna flytta ifrån problemen. Visserligen tror jag att alla grannarna har DECT-telefoner - men tänk om problemet är 3G-masterna, då skulle ju en flyttning vara meningslös. Ingen s.k. sanering är gjord i min bostad. Eftersom jag bor ensam kan jag själv bestämma att ha minimalt med el och apparater. Kan troligen inte bo i "vanligt" äldreboende eftersom man bor så tätt i kanske bara ett rum, och alla grannarnas apparater som TV, dator m.m. kommer för nära. Har väldigt lite kontakt med andra elöverkänsliga. Jag orkar inte med problemet mer än nödvändigt och gör allt för att fylla huvudet med intryck och tankar av helt annat även om det ofta frestar på min kropp.
- Har en 3G-sändare på ett hus c:a 150 från min bostad. Jag blev markant sämre när den sattes upp, mest neurologiska symtom som koncentrationssvårigheter, minnesstörningar och sömnstörningar.
- Pga. ekonomiska skäl skulle jag gärna sälja mitt hus och flytta in i lägenhet om detta vore möjligt!
- Vi har köpt analoga telefoner till våra närmaste grannar.
- Har erbjudits och fått annat boende från min hyresvärd. Flyttat 5 mil ut på landet, bara en mast och ingen granne med störande el. Tyvärr långt från mina barn.

- Vistas i mer lågstrålande område för återhämtning. Kan troligen inte vistas i äldreboende om DECT-telefoner används eller mobilsändare finns i närheten (speciellt 3G).

Län: U Västmanlands län

Totalt antal medlemmar:	56	
Totalt antal svar:	8	Därav 6 kvinnor och 2 män
Antal elflyktingar:	8	Utgör 14 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

6	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
1	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
5	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
4	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 11
5	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
4	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
2	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
7	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
2	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Har inte fått någon som helst hjälp av kommunen till dagens datum. Är i akut behov av bättre boende, bor för närvarande i en oisolerad sommarstuga.
- Vi skulle behöva hjälp med elsanering, vi har försökt själva men misslyckats. Vår familj är tre barn, elöverkänsliga + jag och min man, men jag är totalt överkänslig och tål ingenting.
- Även om jag nu bor i en elsanerad villa i ett villaområde utanför Västerås kan besvären uppstå även av grannarnas DECT-telefoner och annan trådlös teknik. Detta innebär att jag på sikt kan tvingas flytta för 4:e gången. Dessvärre är det ytterst få kommuner som beviljar bostadsanpassningsbidrag för elsanering.
- Pga. elöverkänslighet skilsmässa, flyttat själv, hittat ensligt boende. Tyvärr, efter 6 månader kom 2 st. nya master inom 1,5 km avstånd. För en månad sedan inflyttade i sommarstugan bredvid mig, som förut var tom. Där bor nu året runt en kvinna med två mobiler. Hon vill ej stänga av dem på natten. Kan ej sova. Måste åka till en annan elöverkänslig för att sova. Skall flytta igen när jag hittar rätt objekt. Väntar till årsskiftet, lättare att se och få information om var master finns.
- Lägenheten är inte elsanerad men har jordfelsbrytare. På natten stänger jag av 3 faser.
- Från 1993 - 2000 bodde vi på en tältplats, sen kom det upp el där, så vi var tvungna att flytta hem igen. Det är svårt att komma ifrån grannars el och mobiler. 2003 flyttade vi till en annan camping. Det gick bra tills alla kom med mobiler. Under hösten fick vi hyra ett torp av kommunen, där vi bodde till våren 2004. Efter det har jag vistats i vårt hus som inte blev riktigt elsanerat. Jag har svårt att vistas här utan sömntabletter.

- Bor i Västerås där det blivit stora problem för mig efter 3G-starten. Misstänker att grannarna skaffat larm. Vistas så ofta som möjligt på landet 400 m från närmaste hus. Vårt är inte elsanerat där, men jag tål "vanlig elmiljö" i dag, men inte DECT-telefon, 3G, GSM söksignal och dimmers + frekvensreglerad värme och kyla.
- Känner mig mycket orolig för sjukdom av ålderdom som kräver institutionsvård och medicinering. Stort behov av ett specialboende, helst "ihop" med andra elöverkänsliga, eftersom något eremitliv i skogen absolut inte passar mig. Har flyttat flera gånger och behöver nu flytta från min elsanerade lägenhet i ett flerbostadshus, vilken inte fungerar bra. Alternerar med boende i skogen vilket medför stress.

Län: W Dalarna

Totalt antal medlemmar:	132	
Totalt antal svar:	26	Därav 22 kvinnor och 4 män
Antal elflyktingar:	22	Utgör 17 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

16	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
0	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
12	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
9	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 13
18	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
12	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
9	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
21	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
5	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Grannarna stänger av mobiler och trådlös telefon och annan trådlös kommunikation efter överenskommelse.
- Bor i fäbod 5 månader med elsanerat sovrum, resten av året i äldreboende, och där sanerat sovrum för egna pengar. Hade skrivbyrå och litet tryckeri i Stockholm. Har genom annonsering fått bort DECT-telefonerna. Lämnat en A4-pärm med info till distriktsköterskan och idrottsförningen som till min förskräckelse hade i sin Julkalender, som första pris varje dag, en DECT-telefon.
- "Mastflykting" pga. ökande icke joniserande strålning. Tvingades lämna hemmet i Kungsbacka kommun, flera gånger per vecka sedan år 2000, för vistelse i glesbygd. År 2005 tvingades jag/vi av samma skäl, att för gott lämna vårt hem. Vi bor nu i Dalarna. De senaste tre månaderna har "strålningen" ökat även här. Vår framtid är oviss och fullständigt oacceptabel i "rättsstaten" Sverige.
- Har provat fjärravläsarna för elmätare och blev mycket sjuk. Om jag inte får fortsätta med manuell avläsning blir mitt hem obeboeligt och jag har ingenstans att ta vägen.
- Hittade mitt torp år 2000 och det har fungerat bra trots gamla kuloledningar m.m. Ingen mätbar mikrovågsstrålning förutom fr.o.m. förra sommaren då en granne (200 m bort) införskaffade trådlös telefon (DECT). Trots vädjanden från min sida + info. om DECT-telefoner - inget gensvar, f.ö. är denna granne den enda barnfamiljen i vår lilla by! "Jag är den tokiga!" Nu planeras en 60 m hög 3G-mast ca 2,5 - 3 km härifrån. Vet ej hur det går. Har protesterat! Vi får se!
- Flyttat från radhus i Falun till xxx. Där bl.a. flyttat elledning som gick nära huset, bytt från direktel till vedledning. Sedan -98 vistats i Sydspanien vintertid i hus med enbart belysnings-el, men i övrigt gas + ved. Har blivit bättre men inte helt fri. Typiska problem med telefon, TV, lysrör, tyristorer och vissa bilar. Alla bidragsansökningar till kommunen avslagna, även överklagan.

- Sovit i husvagn på tomten i flera år. Blivit bättre i huset efter byte till vattenburen värme och likströmsbelysning samt eliminering av ledningar i huset. Endast två uttag som man kopplar in vid behov och nu har jag kunnat bo i huset igen.
- Har varit elöverkänslig i ca 4 år. Har blivit betydligt sämre det sista året. Söker efter lämpligare bostad och område att bo på.
- Boproblemet har uppkommit hösten 2005. Jag kommer att aktivt söka annan bostad till våren. Uppbyggnaden av 3G skapar ovisshet om var det kommer att gå att bo stadigvarande. Jag behöver ha nära till sjukhus.
- I början av förra året monterades en 3G-antenn vid vårt fina drömställe som vi har haft i 16 år. I juli månad började jag att må mycket dåligt i 14 dagar, jag kunde inte förstå vad det var. Fick en massa olika symtom, högt blodtryck, yrsel, hjärtklappning och ont i hela kroppen från huvudet och ned till fötterna. Innan jag skulle åka hem, till vår bostad på xxx, var jag tvungen att lägga mig ner. Jag orkade inte gå. Det blev bara värre och värre. Trodde aldrig att jag skulle orka köra hem helskinnad, hela tiden fick jag tänka på att, "Nu kommer en kurva till höger, sen rakt fram, vänster, höger, rakt fram uppför en backe, en rondell, höger och hemma". Skönt tänkte jag, ställde in bilen i vår carport. Då jag gick ur bilen måste jag stödja mig i väggen innan jag var inne i lägenheten. Skönt, nu är jag ju i alla fall hemma, men jag skall ju åka upp till vårt fina ställe för att hämta min sambo, men jag måste vila mig ett tag, lade mig direkt då jag kom in. Rätt vad det var, tyckte jag att hjärtat skulle ut ur min kropp, kändes det som. Mycket rädd. Min vän var ju där uppe vid xxx, jag blev mycket yr, båda händerna domnade bort. Ruskade på armarna tills känslan kom tillbaka. Bättre igen. Nu kände jag händerna igen. Somnade en stund, vaknade med ett ryck, skakade och frös. "Ta det lugnt, sade jag åt mig själv, inget farligt," tänkte jag. Drack lite kaffe. Åt lite mat. Bättre igen. Åkte upp för att hämta min gulliga och snälla vän. Jag var mycket skärpt, det får inte hända något. Vi åkte hem igen. Vilade mig då det hade gått bra. Vi kom lyckligt hem även denna gång. Nästa dag ville min vän dit igen. Vi älskade detta ställe (drömställe). Åkte hem igen. Vilade mig. Vid 17-tiden hämtade jag hem honom igen. Då jag kom dit, pratade jag med några grannar, om de visste om kommunen hade kopplat på 3G-antennen, ja, för fjorton dagar sedan. Jasså, då var det inte så konstigt, att jag blev så dålig för exakt fjorton dagar sedan. Det var bevis nog, trodde inte att jag skulle drabbas av detta. Min vän har också blivit elöverkänslig, fick jag veta, men inte förrän i mars detta år, så vi har sålt vårt allt i allo. Detta drömställe blev vår mardröm istället, efter sexton härliga år. Kommunen har även satt upp en 3G-mast nära vår bostad. Få se hur länge vi kan bo kvar här. Har klätt vägar med stanniolpapper. 3G-masten har kommit upp vid xxx, utan att det har stått något om det i tidningen
- Bor inneboende i elsanerad villa, men pga. omgivningens mobilstrålning m.m. är det ändå inte bra här, men det är ju väldigt svårt att hitta lämpliga ställen nu. Jag är för ung för att äldreboende ska vara aktuellt, men blir jag inte frisk så kommer det givetvis att bli problem en gång.
- 10 års problem varav 6 år bostadslös. Har tvingats fly från plats till plats och ännu inte funnit ett "hem". Lämnat egen lägenhet i Stockholm efter flera års tillfälliga "återhämtningspauser" i naturen, bott månader i bil och tält under tiden mars - oktober. På läkarens inrådan flyttat utomlands, Teneriffa, för att eliminera så mycket el som möjligt. Tvingades fly även där pga. trådlös kommunikation. Tillbaka till Sverige, köper husbil som elsaneras - klarar ej att köra bilen. Säljer den och förlorar 60 000:- på elsanering av husbilen. Köper nu en personbil som också elsaneras, klarar inte att köra den heller. Förlorar 20 000:-. Bor nu inneboende hos väninna i Orsa. Problematiskt. Letar hus febrilt men blir dålig i de flesta husen eller de är för dyra. Måste nu flytta till en lägenhet, el-uppvärmd, som jag blir dålig i. Katastrof!

- Vi flyttade -95 från radhus till friliggande villa, som elsanerades. Under 2003 exploderade DECT-telefonhelvetet. Vi har informerat och vädjat till grannarna (skola, dagis, bibliotek, hyresgäster och villaägare) om att inte använda DECT-telefoner, som gör mig utslagen. Vi har fått köpa analoga bärbara till en del, många köper själva eller avstår. Har begärt skydd för mitt liv, hem och min hälsa hos kommunstyrelsen feb. 2004. Ärendet lämnat till Sociala som gör allt för att slippa ta itu med saken.
- Väntar fortfarande på att handläggare från Sociala skall höra av sig. Jag är el-sjuk och orkar inte jaga. Vill ha hjälp med handikappanpassat boende. Villrådig.
- Nu bor jag (och min man) utan grannars strålning och master, men "i skogen", där det periodvis finns skogsmaskiner och jägare. Jägare som tappar bort sin hund är ett stort besvär. Emellertid finns i huset, som inköptes 1:a september 2005, fullt av lukter: plastmattor, gamla byggplattor, avloppssystem som periodvis luktar och detta gör mig sjuk. Detta är kostsamt och arbetsamt att åtgärda. Det är 3:e gången vi flyr och vi är förtvivlade och uppgivna.
- Flytt ifrån två elsanerade hus i pga. närhet till grannar. Det sista huset nybyggt av sambon men då sattes en mast upp för nära. Boende i vagn sedan februari 1997 långt in i skogen. Sedan mars 2005 i jaktstuga, 1 rum, i skogen 2 mil från tätort. Senaste nybyggda huset hann jag aldrig bo riktigt i.

Län: X Gävleborgs län

Totalt antal medlemmar:	98	
Totalt antal svar:	18	Därav 14 kvinnor och 4 män
Antal elflyktingar:	15	Utgör 15 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

10	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
1	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
7	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
2	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 14
9	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
4	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
2	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
14	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
4	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Bor i egen villa på landet, 400 m till närmaste granne. Använder minsta möjliga el och telefon. Propparna urskruvade. Mår oftast bra där jag bor.
- Flyttat från Malmö city till föräldrahemmet med två hus där jag kan stänga av all el i ena huset då värmen kommer genom kulvert från det andra huset. Vistas ofta i sambons fritidshus. Efter 10 års elöverkänslighet är jag nu betydligt bättre och mindre känslig.
- I och med flytt längre ifrån 3G-mast har tillvaron blivit bättre, tillsammans med att jag i stor omfattning vistas i en stuga på en ö. Vi vistas där så länge det går att ta sig genom isen. Sedan hoppas vi på is så att vi kan ta oss ut på skidor eller till fots, för avlastningen är nödvändig.
- Bra initiativ!!! TACK!
- Egna boendet + arbetsplatsen är till viss del åtgärdade för att minska påverkan från strålning m.m.
- Har flyttat från Stockholm delvis för att komma till en bättre miljö. Jag har en elsanerad bostadsrätt i Stockholm. Åtgärder är gjorda för att få en elsanerad arbetsplats i hemmet.
- Sökt hjälp både från försäkringskassan och kommunen att elsanera bostaden men fått avslag omedelbart. Jag får i handen varje månad i sjukpension 6500:-. Jag måste bo över halva året i en helt omodern stuga som ligger enskilt i skogen vid havet. Där mår jag nästan bra igen. Denna stuga anses som en förmögenhet hos Skatteverket och hos Försäkringskassan som är helt oförståeligt till att den är en livsnödvändighet för mej för att orka ta hand om mitt barn som desutom har ett funktionshinder. Jag har bett Socialförvaltningen om ekonomisk hjälp men de bryr sig inte. Jag bad Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen om ett lån på 20 000:- så att jag och två vänner skulle kunna öppna en privat distriktsköterskemottagning och för att jag skulle få bättre ekonomi, men de föredrog att jag ska ha hel förtidspension istället. Allt förfaller. Vi lever under existensminimum.

- Jag är skriven i Stockholm men kan bara vistas i min bostad kortare tider, typ en timme, innan jag blir sjuk. Har därför flyttat till xxx. Var under hösten på Gotland, men eftersom gotlandsfärjan har lågenergilampor m.m. överallt, kan jag bara vistas ute på däck, vilket blir för kallt på vintern. Då jag ej ville bli fast på ön flydde jag till xxx.
- Har bett grannarna att inte skaffa DECT-telefon, vilket de inte gjort.
- Har flyttat fyra gånger. Kunde ej vistas i min bostad, ett torp, om inte el-leverantören stängde av el i PEN-ledaren i närmaste transformator. Jordkabeln mellan transformatorn och min bostad är isärtagen under elcentralen som finns på bostadens yttervägg. Trafon serverar en granne och en GSM-mast.; ej 3G, än.
- Jag bodde i Stockholm och drabbades allt oftare av något som liknade förstadiet till förkylning när jag besökte innerstan. Jag fick ont i axlarna, ont i bihålorna, trött och rödögd samt feberaktigt varm. Jag släpade mig hemåt och efter 3 dar utan att "förkylningen" bröt ut var jag återställd. Detta upprepade sig och jag kände mig aldrig helt frisk. Jag fick också sömnproblem. Jag sökte mig alltmer desperat efter att komma ifrån Stockholm. Hamnade till slut där jag bor nu på landet. Var till en början i mycket dåligt skick. Men har nu repat mig och lever förhållandevis vanligt. Tål allt i lagom doser.

Län: Y Västernorrlands län

Totalt antal medlemmar:	49	
Totalt antal svar:	4	Därav 3 kvinnor och 1 man
Antal elflyktingar:	2	Utgör 4 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

2	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
1	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
0	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
1	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 1
1	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
2	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
2	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
3	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
0	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Kommentar till enkätsvaren:

- Efter 3 år i elsanerat fritidshus + homeopatmedicin är jag nu mycket bättre och hoppas nästa år kunna flytta till lägenheten igen.

Län: Z Jämtlands län

Totalt antal medlemmar:	44	
Totalt antal svar:	5	Därav 5 kvinnor
Antal elflyktingar:	3	Utgör 7 % av medlemsantalet

Sammanställning av svar på frågorna:

3	har varit tvungna att flytta och skaffa annat boende
0	har flyttat men kunnat återvända till sin bostad efter vidtagna åtgärder
1	måste använda en annan bostad vissa perioder för återhämtning
2	anger att hela familjen varit tvungen att flytta
	Berörda familjemedlemmar: 2
1	anger att den nuvarande boendemiljön är så dålig att de borde flytta, men av olika anledningar inte kan
3	anger att de bor i elsanerad bostad (helt eller delvis)
1	har gjort någon annan åtgärd i sin bostad
4	anger att de inte kan vistas i ett vanligt äldreboende
1	anger att de känner elflyktingar som inte är medlemmar i Elöverkänsligas Riksförbund

Många har skrivit kommentarer till enkätsvaren:

- Byggt nytt elsanerat hus. Söker äldreboende. Kommunen säger att den har inget med att göra hur äldre elöverkänsliga bor
- Har eget hus (på landsbygden) men kan inte vistas i detta längre stunder. Har köpt en koja på 12 kvadratmeter och försett den med vedkamin. Där har jag nu sovit och vistats i 2 år. Kojan står bredvid mitt hus på gården.
- Jag bodde redan då jag drabbades, i ett litet hus "ute på landet". Detta gjorde att jag kunde jobba kvar längre tyvärr, och då bli ännu sämre på min "dåliga" arbetsplats. Jag skulle inte kunna bo i hyreshus eller äldreboende om det finns mycket magnetfält där. Tyvärr används mer och mer transformatorer, dimmer osv.
- Har helt elsanerad arbetsplats. Har delvis elsanerad lägenhet i hyreshus (har filtrerat bort kabel-TV och bredband.) Kan inte bo på modernt hotell pga. ventilationen.
- Jag har flyttat ett antal gånger mellan xxx och xxx kommuner, Hade för något år sedan tillgång till ett el-fritt torp. I dag är detta omringat av mobilsändare, så jag kan inte vistas där. Har under 4 års tid försökt påverka dessa kommuner att lösa bostadsfrågan, men utan framgång. Där jag idag försöker överleva är ingen bra lösning. Ett kallt hus, troligen också mögelangripet, även för mycket mobil- och radiostrålning.

Elöverkänsligas Riksförbund

www.feb.se

Box 9098 126 09 Hägersten

Telefon: 08 – 712 90 65   Telefax: 08 – 712 89 48